Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פּרייז 20 גראָשען

היינט 8 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

אומפּאַרטייאישע פּאָליטיש - געזעלשאַפטליכע טאָג - צייטונג

Nr. 251 (943) | Łódź, Sroda 3 Listopada 1926 | מיטוואָך יאָהרגאַנג | לאָדז מיטוואָך כ' מרחשון תרפ"ז. | Nr. 251 (943)

24-71 .לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל :דרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 24-71

סכסוך צווישן סיים-מאַרשאַלעק און פּרעמיער

צוליב'ן סכסוך וועט די זיצונג פון סיים היינט נישט פאָרקומען.

וואַרשאַ, 2 (טעלעפאָניש פון אונזער סיים-קאָרעספּאָנדענט) ווי בעקאַנט, האָט דער סיים-מאַרשאַלעק שבת ערקלערט פאַר די זשורנאַליסטען, אַז די נאָהענטסטע זיצונג פון סיים וועט פאָרקומען מיטוואָך. אַלע זענען טאַקע געווען איבערצייגט, אַז אַזוי וועט עס זיין. דערווייל האָבן זיך זונטאָג אָנגעהויבן צו פערשפּרייטן קלאַנגען, אַז מיטוואָך וועט די זיצונג נישט פאָרקומען. די דאָזיגע קלאַנגען זענען געשטאַנען אין צוזאַמענהאַנג מיט די ידיעות וועגן אַ סכסוך צווישן סיים-מאַרשאַלעק און דעם פּרעמיער פּילסודסקי.

די סימנים פון דעם סכסוך האָבן זיך אויסגעדריקט דערין, וואָס דער פּרעמיער האָט אויפגעהערט פערזענליך זיך צו פערשטענדיגען מיט'ן מאַרשאַלעק. ביידע זענען געוואָרען קראַנק און די פערשטענדיגונג איז אוועק דורך בריף. אין פערלויף פון נעכטיגען און היינטיגען טאָג זענען אַזוי אַרום אָפּגעגאַנגען ביז 10 בריף.

דער ברוגז פון פּרעמיער געגען סיים-מאַרשאַלעק האָט דעם יסוד אין דעם, וואָס דער מאַרשאַלעק האָט אויף אַ נישט-געהעריגען אופן פערעפענטליכט דעם בריף פון מלוכה-פּרעזידענט צום פּרעמיער (אין דעם בריף איז געווען אַנ'אונצופרידענהייט מיט דער האַנדלונג פון פּילסודסקי'ן). די צווייטע סיבה איז, וואָס דער סיים-מאַרשאַלעק האָט נישט אינפאָרמירט דעם פּרעזידענט, ווי ווייט די סיטואַציע קאָן זיך פערשאַרפען, אויב פּילסודסקי וועט דורכאויס פאָדערן עס זאָל אָפּגעהיטען ווערען די צערעמאָניע ביים עפענען די סיים-סעסיע.

היינט אינדערפריה איז דער סיים-מאַרשאַלעק אויפגענומען געוואָרען פון מלוכה-פּרעזידענט אויף אַ שעה'דיגער קאָנפערענץ. נאָכמיטאָג האָט זיך דער מאַרשאַלעק געפיהלט קראַנק און האָט אויפגענומען שוין נישט אין זיין קאַבינעט נאָר אין זיינע פּריוואַטע אַפּאַרטאַמענטען. פון דאָנען האָט ער אָפּגעשיקט עטליכע בריף און אויך איינגעלאַדען דעם וויצע מאַרשאַלעק דאַשינסקי.

די קאָנפערענץ מיט דאַשינסקין האָט געדויערט אַ שעה צייט און אין רעזולטאַט האָט דאַשינסקי בעשלאָסן אויף מאָרגען (היינט) צונויפצורופען אַ זיצונג פון דער פּאַרלאַמענטאַרישער קאָמיסיע פון פּ. פּ. ס. אויף דער אָנפראַגע וועגען ציל פון דער זיצונג האָט דאַשינסקי ערקלערט, אַז ער קאָן דערווייל קיין ענטפער נישט געבען.

אין אָוונד האָט דער סיים-מאַרשאַלעק דערהאַלטען פון פּרעמיער פּילסודסקי'ן אַ בריף, וועגען וואָס — האָט ער נישט געוואָלט איבערגעבען.

דערמיט האָט זיך דער פּאָליטישער טאָג געענדיגט, און ס'איז קלאָר געוואָרען, אַז מאָרגען (ד.ה. היינט. מיטוואָך) וועט די זיצונג פון סיים שוין נישט פאָרקומען.

פון רעגירונגס-ספערען גיט מען איבער, אַז סוב'ם סיים-מאַרשאַלעק איז אָפּהענגיג צו דעצידירען וועגען טאָג, אופן און פאָרם פון עפענען די סיים-סעסיע, דאָס דאַרף, לויט'ן אַרט. 25 פון דער קאָנסטיטוציע געשעהן ווי צום שנעלסטען, און וועט זיכער היינט דעצידירט ווערען. די זיצונג פון סיים, רעכענט מען, וועט פאָרקומען פרייטאָג.

ביז'ן 5-טען אָפּגעשטעלט דעם עקספּאָרט פון פּוילישע קויהלען.

וואַרשא, 2 (טעלעפאָניש) נאָך אַ צווישען-מיניסטעריעלער בעראַטונג איז בעשלאָסען געוואָרען אָפּצושטעלען ביז'ן 5-טען נאָוועמבער דעם עקספּאָרט פון קויהלען אין פּוילישע וואַגאָנעס. אין משך פון 2 טאָג וועלען נישט געשיקט ווערען קיין קויהלען נאָך טשעכאָ-סלאָוואַקיען, עסטרייך, איטאַליען און אונגאַרן, אין משך פון 3 טאָג — קיין רומעניען און לעטלאַנד.

פּויליש-ענגלישע האַנדעלס-בעציהונגען.

דערהייל שיקט ענגלאַנד חאַזשאַרען.

וואַרשאַ, 2 (טעלעפאָניש) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, האָט אין וואַרשאַ פערבראַכט אַ דעלעגאַציע פון ענגלישע סוחרים און פאַבריקאַנטען, וואָס האָבען אויסגעפאָרשט דעם עקאָנאָמישען מצב און בעשלאָסען אָנצוקניפּען האַנדעלס בעציהונגען מיט די היגע סוחרים.

איצט טיילט מען מיט, אַז דער ענגלישער פעראיין פון סוחרים און פאַבריקאַנטען האָט שוין אָנגעהויבען רעאַליזירען דעם פּלאַן. צו דעם צוועק וועט נאָך אין משך פון די נאָהענטסטע וואָכען אָנקומען קיין וואַרשאַ אַנ'אָרמעע פון צעהנ-ליגער וואַיאַזשאַרען מיט מוסטערן פון אַלע ענגלישע סחורות, וואָס מען דאַרף האָבען אין פּוילען. סויסער דעם שמועסט מען שוין אויך, אַז נאָך אין גיכען זאָל אין וואַרשאַ געגרינדעט ווערען אַ רייהע פיליעס, וואו עס זאָלען אויסגעשטעלט ווערען ענגלישע אויסאַרבייטונגען.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט גרייטען זיך אויך די היגע סוחרים און פאַבריקאַנטען, וועלכע ווילען ליפערן פּוילישע סחורות קיין ענגלאַנד. ווי מען זאָגט, וועט זיך דאָס איינגעבען, ווייל בעת דער בעראַטונג צווישען די ענגלענדער מיט די פאָרשטעהער פון יודישען סוחר'טום, האָבען די לעצטע אַרויסגעזאָגט אַ פאָדערונג, אַז ענגלאַנד מוז אונבעדינגט איינקויפען פּוילישע סחורות.

ווי מען האָפט, וועט זיך דער האַנדעל צווישען די ענגלישע און היגע סוחרים קאָלאָסאַל ענטוויקלען און ממילא וועט זיך די לאַגע פון היגע סוחר'טום פערבעסערען.

ציהונג פון דאָלאַרובקע

מיספערשטענדניש בּײַ די 8 און 3 טויזענד דאָלאַר.

וואַרשאַ, 2. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). היינט איז פאָרגעקומען די ציהונג פון דער „דאָלאַרובקע“.

ווי דער שפּיגער איז, שטעהען 2 אורנעס און פון יעדער אורנע ווערט אַרויסגעצויגען אַ צעטעל מיט 3 ציפערן, אַזוי, אַז דער גאַנצער נומער ענטהאַלט שטענדיג 6 ציפערן. עס מוז אָבער אַרויסגעצויגען ווערען צוערשט פון דער אורנע נומער 1 און דערנאָך-פון נומער 2.

געכטען איז אָבער געשעהן אַ טעות, דאָס יונגעלע האָט צוערשט געצויגען פון דער צווייטער און דערנאָך פון דער ערשטער אורנע. ס'זענען דאַן אַרויס די נומערן: 282.304 (8.000 דאָלאַר) און 817.324 (3.000 דאָלאַר).

עמיך פון פּובליקום האָט אויפמערקזאַם געמאַכט, אַז ס'איז נישט ריכטיג געצויגען געוואָרען. אויך דער רעפערענט האָט געהאַלטען, אַז די ציהונג איז נישט גילטיג. דאָס פּרעזידיום האָט זיך בעראַטען און ס'איז בעשלאָסען געוואָרען אומגילטיג-מאַכען די ערשטע און צו מאַכען אַ צווייטע ציהונג פון דעם 8.000 און 3.000 דאָלאַר-געווינס.

ביי דער צווייטער ציהונג איז אַרויס אויף די 8000 דאָלאַר דער נומער 063503 און אויף 3000 דאָלאַר — 375112.

די ווייטערדיגע געווינסען זענען:

צו 1000 דאָלאַר: ג' 737801 463754 788225 921794 465488.

צו 500 דאָלאַר: ג' 934840 280855 825250 247187 959479 337439 277289 145445 001586 597928.

צו 100 דאָלאַר: ג' 401808 182485 866265 136822 251655 515952 469143 332244 863904 401198 617474 809249 677410 715489 207119 215037 977205 891937 312159 158024 837787 759720 242975 509669 660726 693097 972169 265137 596518 404146 414749 714568 803386 289545 095073 234886 027830 824952 057176 637929.

נאָכ'ן אַטענטאַט אויף מוסאָליני'ן

געלינטשטער זאַמבאָני - קרבן פון אַ שרעקליכן טעות.- 2000 מאָל אַרעסטירט.- פאַשיסטישע פּרעסע רופט צו לינטש-געריכטען.

רוים, 12 (ספּ. טעל.) וועגן אַטענטאַט אויף מוסאָליני'ן ווערן איבערגעגעבן פאָלגענדע פּרטים. דער אָנפאַלער זאַמבאָני האָט 6 מאָל אויסגעשאָסען. דער המון וואָלט דעם טויטען קערפּער צעריסען אויף שטיקער, ווען אַ פאַשיסטישער דעפּוטאַט וואָלט נישט אויסגעשריען: מאָרדעט די לעבעדיגע, אָבער לאָזט צורוה די טויטע!

מוסאָליני האָט פון וואָקזאַל געשיקט דריי פאַשיסטישע אָנפיהרער זיי זאָלען בערוהיגען דעם המון. דער קערפּער פון אָנפאַלער איז געבליבען ליגען אין גאַס נאָך 3 שעה. קיין שום דאָקומענטען האָט מען ביי איהם נישט געפונען. מ'דערצעהלט, אַז פאַר'ן אַטענטאַט איז די גאַס, וואו מוסאָליני איז געפאָהרען, פערביי געלאָפען אַ פרוי, אַזוי אַז מוסאָליני'ס אויטאָ האָט געמוזט איינהאַלטען דעם גאַנג. דאָס זאָל האָבען געווען אַ צוגרייטונג צום אַטענטאַט.

די באָלאָנער פּאָליציי איז פערשטאַרקט געוואָרען. ס'איז דאָ אַ פערדאַכט, אַז זאַמבאָני האָט געהאַט מיטהעלפער. מ'האָט אַרעסטירט ביז 2000 פּערזאָן. ביי איינינע האָט מען געפונען אויפרופען. אין וועלכע ס'איז געשטאַנען, אַז מוסאָליני וועט לעבעדיג נישט אַרויס פון שטאָדט.

פּאַריז, 2 (אַטע) צוליב'ן אַטענטאַט אויף מוסאָליני'ן זענען אין ווענטימיליאַ פאָרגעקומען גראַנדיעזע פאַשיסטישע דעמאָנסטראַציעס. דערביי איז איינגעאָרדנט געוואָרען אַ פיינדליכע מאַניפעסטאַציע פאַר דעם פראַנצויזישן קאָנסולאַט.

רוים, 2 (אַטע) די גאַנצע פאַשיסטישע מיליציע איז מאָביליזירט. די צייטונג „איל מאָנדאָ“ און עטליכע אַמבאַסאַדאָרס זענען בעוואַכט פון פּאָליציי.

די מאַכט רופט די בעפעלקערונג אָפּצוהיטען די רוהע.

פּאַריז, 2 (אַטע) לויט ידיעות פון רוים איז דער געלינטשטער זאַמבאָני געפאַלען אַ קרבן פון אַ שרעקליכן טעות. סיי דער יונגער זאַמבאָני, סיי זיינע פאַמיליע זאָלן האָבן געהערט צו דער פאַשיסטישער פּאַרטיי. דער אמת'ער אַטענטאַטער זאָל האָבן אַנטלאָפן בעת דער בהלה.

רוים, 2 (אַטע) לויט אַ פּעראָרדנונג פון מוסאָליני'ן זענען אָפּגעשטעלט געוואָרען אַ רייהע אָפּאָזיציאָנעלע בלעטער. „פּאָפּאָלאָ ד'איטאַליא“ האָט אַרויסגעלאָזט אַנ'עקסטרא-אויסגאַבע מיט אַ רוף צו דער בעפעלקערונג איינצואָרדנען לינטש-געריכטען איבער פּאָליטישע אַטענטאַטער.

מורעה ואיסור!

דער קצב יעקל גערשט איז ראַדאָגאָשטש

(גענשאַ 4) האָט אַ לאַנגע צייט פערקויפט טרפה פלייש אלס כשר, בעהעלפענדיג זיך מיט נעפעלשטע זיגלען, מיט וועלכע ער האָט אָפּגעשטעמפּעלט אויף כשר דאס טרפה'נע פלייש.

דער ראַבינאַט האָט איהם גע'אסר'ט צו פערקויפען ווייטער כשר פלייש, - און אַלע, וואָס האָבען ביי איהם געקויפט פלייש, זענען מחויב צו פרעגען אַ שאלה אויף די כלים.

ועד הרבנים עם ועד הכשרות.

לאָדז, יום ג' תולדות, תרפ"ז,

582

טאָג פון וואַפענשטילשטאַנד אין פּאַלעסטינא

א מאַניפעסט פון לאָרד פּלומער.

ירושלים, 2 (ספּ. טעל.) דער הויך-קאָמיסאַר פאַר פּאַלעסטינע, פעלד-מאַרשאַל לאָרד פּלומער, האָט אַרויסגעלאָזט אַ מאַניפעסט, וועגן דער פייערונג פון דער אַרמיסטיציום (וואַפענשטילשטאַנדס-טאָג). ער רופט צו דער גאַנצער באַפעלקערונג פון פּאַלעסטינאַ, אַז מען זאָל אין יענעם טאָג אָפּשטעלען אַלע געשעפטען, דעם גאַנצען פערקעהר און די אַרבייט אויף צוויי מינוטען צייט ווען דער זייגער וועט שלאָגען 11, די רעגירונגס-אַמטען וועלען זיין געשלאָסען דעם גאַנצען טאָג.

אין ירושלים וועט אויך פאָרקומען אַ פּאַראַדע פון געוועזענע סאָלדאַטען. לאָרד פּלומער וועט דעם פּאַראַד אינספּעקטירען און ער וועט אויך האַלטען אַ רעדע. ספּעציעלע גאָטעס-דינסטען וועלען געהאַלטען ווערען אין די פּראָטעסטאַנטישע און קאַטוילישע קירכען און אין די גרויסע יודישע שולען.

באַהן-טאַריף ווערט געהעכערט

וואַרשא, 2 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) ווי מיר דערוויסען זיך, האָט דער באַהן-מיניסטער ראָמאָצקי אויף דער זיצונג פון ווירטשאַפטס-ראַט ניט אָפּגעגעבען קיין ערקלערונג, וועגען אַפּלעגען דעם פּראָיעקט צו העכערען דעם באַהן-טאַריף ביז'ן 1 פעברואַר. פערקעהרט: דער דאָזיגער פּראָיעקט ווערט איצט אויסגעאַרבייט אין איינפערשטענדניש מיט בעזונדערע מיניסטעריומס און וועט איינגעפיהרט ווערען דער 1 דעצעמבער ה. י.

די הויך פון דער הוספה איז נאָך נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען, זי וועט אָבער זיין אין די ראַהמען פון 10 פּראָצ.

הונגער-שטרייק אין בריסקער טורמע.

וואַרשא, 2 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) די קאָמוניסטישע פראַקציע פון סיים האָט בעקומען אַ טעלעגראַפישע מיטטיילונג פון בריסק, אַז אין דער דאָרטיגער טורמע איז אויסגעבראָכען אַ הונגער-שטרייק.

ניע בעווייזע לטובת שוואַרצבאַרד.

רעוועלאַציעס פון א רוסישען זשורנאַליסט.

מאָסקווא, 2 (ספּ. טעל.) אין אַן אַרטיקעל, וואָס די „איזוועסטיא" — אָפיציעלער סאָוויעטישער אָרגאַן — האָט לעצטענס פערעפענטליכט, לעגט-פאָר דער רוסישער זשורנאַליסט טעראָפּי-טאָוויטש, אַז מען זאָל צום שוואַרצבאַרד-פּראָצעס צושטעלען די געשיכטע-מאַטעריאַלען פון דער יודישער אַגריקול-טור-קאָלאָניע טאַגאַנטשי (קיעווער גו-בערניע), וואָס איז געווען פערניכטעט געוואָרען פון פּעטליורא'ס חיילות.

„ווי נאָר פּעטליורא איז אַריין מיט זיינע טרופּען קיין טאַגאַנטשי — שרייבט טעראָפּיטאָוויטש — האָט ער געגעבען אַ בע-פעהל, אַז אין משך פון דריי טעג זאָל מען אומברענגען אַלע יודען. נאָך דעם, ווי מען האָט אויסגעפיהרט דעם בע-פעהל, האָט מען אונטערגעצונדען די קאָלאָניע, כדי עס זאָל נישט בלייבען קיין זכר פון אַלע בעגאַנגענע אַכזריות'ן. בשעת דער שרפה זענען אַ סך יודען פערברענט-געוואָרען לעבעדיג. נאָר טויזענטער פאַמיליעס האָבען זיך געראַטע-וועט פון דער שחיטה; זיי פערלאַנגען איצט מען זאָל זיי רופען אַלס עדות צום שוואַרצבאַרד-פּראָצעס. זיי האָבען פיל צו דערצעהלען.

זאָל מען זיי ברענגען — שרייבט דער רוסישער זשורנאַליסט — ווייל זיי וועלען גיכער נאָך איבערגעבען אויספיהרליך דעם טריבונאַל די בעגאַנגענע אַכזריות'ן פון פּעטליורא'ס סאָלדאַטען, נאָר אויך בעווייזען די שפּורען פון דער טאַגאַנ-טשיגער שחיטה.

צופאַלען זיך דער מינדערהייטס-בלאָק אין לעטלאַנד?

ריגא, 2 (ספּ. טעל.) די פערהאַנדלונגען, וואָס האָבען זיך געצויגען אַ וואָך צייט, וועגען שאַפען אַן איינהייטליכען מעוטים-בלאָק, האָבען זיך גאַנץ אומדערוואַרט געענדיגט אָן רעזולטאַטען. אין דער לעצטער רגע, ווען ס'האָט זיך אויסגעדריקט, אַז די פעראייניגונג איז שוין אַ געשעהענער פאַקט, האָט די דייטשע פראַקציע פּלוצלינג איינגעווענדט אַנגעגעבען די איבעריגע מעוטים-פראַק-ציעס אַ שריפטליכע מעלדונג מיט פאָלגענדען אינהאַלט:

די פּרובען, וואָס זענען געמאַכט געוואָרען בנוגע די פערהאַנדלונגען, האָבען געשטעלט, די דייטשע פראַקציע זיך אָפּצוזאָגען פון אָנטיילנעהמען אין מעוטים-בלאָק.

די אידעע פון שאַפען אַ פעראייניגונג פון די מעוטים-רעפּרעזענטאַנטען איז ענטגילטיג נאָך נישט אָפּגעפאַלען. ס'איז זעהר מעגליך, אַז די דייטשע פראַק-ציע וועט פון איהר צד און די רוסישע פון אַנדערען צד וועלען אונטערנעהמען געוויסע שריט, כדי צו שאַפען ענטשפּרעכענדע מעוטים-בלאָקען. עס ווערט בע-שמועסט וועגען אַ רעכטען מעוטים-בלאָק, אין וועלכען עס זאָלען אַריינגעהן 5 דייטשע דעפּוטאַטען 2 יודען, דובין און ווייסענבערג, און אַרכיעפּיסקאָפּ יאַן. פון אַנדערען זייט זאָל געגרינדעט ווערען אַ דעמאָקראַטישע פעראייניגונג פון די רוסישע דעפּוטאַטען, פּאָליאַקען, דעפּ. נוראָק און לאַזערסאָן. ביידע פעראיי-ניגונגען זאָלען דעמאָלט ציילען צו אַכט דעפּוטאַטען.

סטאַלינ'ס רעפעראַט געגען דער אָפּאָזיציע.

מאָסקווא, 2 (ספּ. טעל.) סטאַלין איז אַרויסגעטראָטען געגען דער אָפּאָזיציע אין 4 שעה'דיגען רעפעראַט. נאָכ'ן רעפעראַט האָט זיך אָנגעהויבען אַ ברייטערע דיסקוסיע, אין וועלכער ס'האָבען זיך בעטייליגט צוו. אַנד. קאַמענייעוו און טראָצקי.

די רעזאָלוציעס, וואָס זענען אַנגענומען געוואָרען דורכ'ן ציוניסטישען פּאַרטיי-ראַט.

מיר ברענגען דאָ מיט אייניגע פער-קירצונגען די רעזאָלוציעס, וואָס זענען אָנגענומען געוואָרען דורכ'ן ציוניסטישען פּאַרטיי-ראַט אין וואַרשא.

1) דער פּאַרטיי-ראַט פון דער ציוניס-טישער אָרגאַניזאַציע אין פּוילען ווענ-דעט זיך צו די יודישע מאַסען מיט'ן רוף צו בלייבען ווי ביז אַהער טריי די אידעאַלען פון יודישער אויפלעבונג. פאַר וועלכער ס'זענען געאָפּפערט גע-וואָרען אַזוי פיל ענערגיע און קרבנות.

דער פּאַרטיי-ראַט קאָנסטאַטירט מיט בעדויערן, אַז דער צייטווייליגער קרי-זיס אין ארץ-ישראל, וועלכער איז טייל-ווייז אַרויסגערופען געוואָרען אויך דורכן קריזיס אין פּוילען... האָט גענוצט די געלעגענהייט אַסך שונאים פון דער יודישער היים אַרויסצורופען אַ שטימונג אין בעוויסע טיילען פון דער יודישער בעפעלקערונג געגען ארץ ישראל בכלל און געגען דער ציוניסטי-שער טעטיגקייט בפרט, דער פּאַרטיי-ראַט פאָדערט אויף די יודישע בעפעל-קערונג זיך נישט צו לאָזען פערפיהרען דורך מאָמענטאַלע שטימונגען.

דער פּאַרטיי-ראַט רופט די יודישע מאַסען זיך צו זאַמלען מעהר אַרום דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, וועלכע איז די טרעגערין פונ'ם אויפלעבונגס-געדאַנק אין זיין גאַנצען פערנעם.

2) דער פּאַרטיי-ראַט שטעלט פעסט, אַז צוליב דעם מאַנגעל, פון וועלכער עס איז צוגרייטונג בענונאיבער אַ שטאַר-קער עליה צוליב דעם מאַנגעל פון אַ בריטישער קאָלאָניזאַטאָרישער פּאָליטיק און פון גרויסע קרעדיטען, איז די אַזוי גערופענע „פּירטע עליה", וועלכע האָט געקאָנט ווערען אַ בעלעבענדער פאַק-טאָר פאַר'ן יודישען לאַנד, אין נישט גע-העריג אויסגענוצט געוואָרען. די דאָזי-גע עליה, איז אונבעדינגט אַ פּאָזיטיווע ערשיינונג.

3) דער פּאַרטיי-ראַט שטעלט פעסט, אַז די נויטען פון יודישען לאַנד און די נויטען פון יודישען פאָלק טרעפען זיך צוזאַמען אויף איין פונקט: אין אַ פער-גרעסערטער, אַלץ וואַקסענדער עליה. צוליב דעם צוועק דאַרפען די לייטענדע אינסטיטוציעס פון דער אַלוועלטליכער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, זיין אַזוי וועקנעשטעלט, אַז זיי זאָלען בעריק-זיכטיגען די פערשידענע לעבענס-פאַר-מען פונ'ם יודישען פאָלק און זאָלען קאָנען דינען אַלס פאַקטאָר פון אַ גרוי-סער קאָלאָניזאַטאָרישער און אינדוסטריע-לער ענטוויקלונג אין ארץ-ישראל.

4) דער פּאַרטיי-ראַט שטעלט פעסט, אַז מצד דער מאַנדאַטאָרישער מאַכט זע-נען עד היום נישט געמאַכט געוואָרען קיין שריט צו העלפען אויף אַ ממשות'-דיגען אופן דעם אויפבוי פון דער יודי-שער נאַציאָנאַלער היים אין ארץ-ישראל אינ'ם זין פון די מאַנדאַט-פערפליכטע-רונגען. די אַדמיניסטראַציע אין ארץ-ישראל האָט נאָך נישט געשטעלט אין רשות פון דער ציוניסטישער אָרגאַני-זאַציע, אַלס די יודישע אַגענץ, די גע-העריגע שטחים מלוכה-באָדען, האָט נישט אַסיגנירט די נעהעריגע פינאַנציע-לע מיטלען פאַר דעם יודישען שול-וועזען, נישט געזיכערט די ענטשפּרע-כענדע פערטרעטונג פון יודען אין דער לאַנדעס-פערטיידיגונג, און בכלל נישט אַרויסגעוויזען קיין טענדענץ צו פער-שנעלערען מיט אַקטיווע מיטלען די דערגרייכונג פונ'ם ציל, וואָס איז אָנגעצייכנט אינ'ם מאַנדאַט.

דער פּאַרטיי-ראַט פאָדערט אויף די אַלוועלטליכע ציוניסטישע עקזעקוטיווע דורכצופיהרען מיט דער גאַנצער ענערגיע די פאָדערונגען, וואָס זענען אַרויסגע-שטעלט געוואָרען דער מאַנדאַטאָרישער מאַכט דורכ'ן קאָנגרעס און דורכ'ן א. ק.

5) דער פּאַרטיי-ראַט, דריקט אויס זיין האָפנונג, אַז די בילדונג פון דער ערברייטערטער „יודישער אַגענץ", וועלכע זאָל צוציהען נייע כחות און מעגליכקייטען פאַר אונזער בעוועגונג, וועט ענדליך צושטאַנדקומען, אין דעם זין און מיט די בעוואָרענישען, ווי עס האָט בעשלאָסען דער 14-טער קאָנגרעס. דער פּאַרטיי-ראַט האָפט, אַז דעם פּרע-זידענט ד"ר ווייצמאַן וועט געלונגען די פערהאַנדלונגען אין אַמעריקאַ צו דער-פיהרען צו דעם רעזולטאַט, וועלכען עס פערלאַנגען די נויטווענדיגקייטען פון ארץ-ישראל און דער כבוד פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע.

6) דער פּאַרטיי-ראַט ווענדעט זיך צו אַלע ציוניסטען אין פּוילען מיט דעם ענערגישען רוף צו שטעלען זיך מיט אַ גרעסערע קראַפט און מיט דער טיפסטער איבערגעבענהייט אין דינסט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע.

דער פּאַרטיי-ראַט פעראורטיילט יעדע געגענזייטיגע בעקעמפונג פון ציוניסטען.

7) דער ציוניסטישער פּאַרטיי-ראַט שטעלט פעסט, אַז די מאַי-איבערקעהרעניש. וואָס איז דורכגעפיהרט געוואָרען דורכ'ן מאַרשאַל פּילסודסקי. איז דורך דער גאַנצער יודישער בעפעלקערונג און איהר פּאָליטישער רעפּרעזענטאַנץ אויפגענומען געוואָרען מיט האָפנונג און גלויבען, אַז די רעגירונג פון מאָראַלישער סאַנאַציע וועט אויך דורכפיהרען די סאַנירונג פון די פערהעלטענישען בעי די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען בכלל און יודישער מינדערהייט בפרט.

צום בעדויערען פיהלט זיך דער פּאַרטיי-ראַט געצוואונגען פעסטצושטעלען, אַז ביז'ן היינטיגען טאָג זענען די יודישע האָפנונגען נישט ערפילט געוואָרען און די דרינגענדסטע יודישע פּאָסטולאַטען זענען נישט בעפרידיגט געוואָרען.

ווייטער ווערט אין דער רעזאָלוציע געזאָגט, אַז אויב די רעגירונג וועט נישט ערפילען די יודישע פאָדערונגען דאַרף די יודישע פאַרשטעהערשאַפט איבערגעהן צו אָפּאָזיציע.

8) דער פּאַרטיי-ראַט פאָדערט אויף די לייטונג צו פיהרען ווייטער אַן ענער-גישען קאַמף פאַר דער דעמאָקראַטיזי-רונג און פאַר פערברייטערען די קאָמ-פּעטענץ פון די יודישע קהלות און פאַר די נאַציאָנ. בעדערפענישען פון די יו-דישע קינדער אין די אַלגעמיינע שולען.

9) דער פּאַרטיי-ראַט פאָדערט אויף די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע אין אַמע-ריקאַ אָנצוהויבען צוזאַמען מיט'ן „היאַס" אַן אַקציע אויף מעגליך צו מאַכען די ברייטע יודישע עלעמענטען אין ארץ-ישראל צו בעזעצען זיך אויפ'ן לאַנד, דורך שטיצע מצד די קרובים.

Dr. med. W. EYCHNER
פרויען-קראַנקהייטען און אַקושעריע
זגערזשער 3א, טעל. 34-72
נעהמט אָן אין דער לעטשניצע פעטריקאָווער 294
פון 12 ביז 2 מיטאָג, אין דריים פון 6–8 אָוונד,
זונטאָג—אין 11 ביז 12 מיטאָג.

Dr. med. M. GLAZER
ul. ZIELONA Nr. 6 טעל. 45-49
הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 8-9.30, 12–2 און 7–8 אָוו. 006

Dr. med.
IGNACY MARGOLIS
אויגען קראַנקהייטען
זאַכאָדניא 57 (רוג-צעגעלניאַנא) נעהמט אָן פון 12 ביז 2 און פון 7 ביז 8 אָוו. 578

Dr. med. J. POLAKOW
ספּעציאַליסט פאַר קינדער-קראַנקהייטען
KONSTANTYNOWSKA 37, 39-75
נעמט אָן פון 5—6.30 אָוו. אונדערהאַלב אין פון 2 ביז 3
אין דער לעטשניצע אויף נאַרוטאָוויטש פּעטריק. 294.

קומט און איבערצייגט אייך!
אַלער ערט ביטעס. פּאַראַניעס, רעקורסען, אַפּעלאַציעס אין אַלע געריכטען, סינאָדס, אַדמיניסטראַטיווע און קאָמונאַלע אינסטאַנציעס ווערען אָנגענומען, אַמביליגסטען און שנעלסטען ערלעדיגט אין ביוראָ
„פּאַלאַניא" אַלעיא 1 מאַי 7.
וויכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 ווערען ערטיילט עצות און אויסוויזונגען אין אַלע שטייער-אַנגעלעגענהייטען דורך ה' לעאָן שווייצער.
איבערזעצונגען: האַנדעלס און פּריוואַט-קאָרעספּאָנדענץ, קאָנטראַקטען, פּראָ-טעסטן'טע וועקסלען ווערען אָנגענומען אויסגעפּיהרט מיט אייגענע קאָסטען.
טעגליכער פון אַראַבעסקישע פעראיינען צאָהלען 25% ביליגער.

א פּראַנגע-האַנדעלס-לאָקאַל
פון פּעטריקאָווער 1 ביז אַנדזשעיאַ (אין די איינצעלנע נומערן) פון 800 ביז 1000 רובל יעהרליך, צוזאַמען אַ לאָקאַל מיט אַ צימער און קיך ביז 14 הונדערט רובל יעהרליך ווערט געזוכט. אָפּגעבען אין אַדמיניסטראַציע אונטער A. Z. 659

2 צימערן
און קיך (פּ רטער) מיט עלעקטריש ליכט און וואַ-סער-פון זאָפאָרט צו פער-מיטען. צעגעלניאַנאַ 91, צו ערפאַהרען ביים שומר.

א מעבלירט צימער
מיט אַ בעזונדערן איינגאַנג אויף מאָנאַטליך איז פון זאָפאָרט איבערצוגעבען. — צו ערפאַהרען אין אַדמ. פון דער צייטונג אונטער „מעבלירט". 570

צו דער חתונה פון אונזערע ליבע פריינד
ה' יצחק צעלער
מיט פרל. **רחל אייזענבערג**
ווינשען מזל גליק
מ. ל. רייך און פאַמיליע. 533

Dr. med. Braun
פּאָלודניאָווא 23, טעל. 40-26
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענערישע-קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (הוהער זון-לאַמפּע).
נעמט אָן פון 9–12 און פון 5–8 אָוונד.

Dr. Z. Rakowski
ספּעצ. האָר, אויערן, נאָז, האַלז און לונגען-קראַנקהייטען.
9 פּאָנסטאַנסיינאָוו כאַ 9
טעלעפאָן 27-31
ספּעציעלער קורס פאַר שטאַמלער.
שפּרעכשטונדען פון 2 ביז 2 און פון 5–7.
נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 ביז 11 און פון 2 ביז 3 טאָג.

„נייער פאלקסבלאט“

בעסער

און דאך נישט בעסער.

אויף דער פלענארער זיצונג פונ'ם צוזאמענפאהר, וואס איז צוזאמענגערופען געווארען פון דעם פאלקס-לעהרער-פערבאנד האט געהאלטען א רעדע דער וויצע-פרעמיער און בילדונגס מיניסטער בארטעל.

ווי בכלל, ביי יעדער געלעגענהייט, איז אויך דאס מאל דער ה' בארטעל געווען אפטימיסטיש, און אוודאי איז די לעהרער, און אונז אלע זעהר ליב און אנגענעהמער צו הערען, אז — „אלץ איז בעסער, און ס'וועט זיין נאך בעסער“.

די דאזיגע האפערדיגקייט פון אונזער וויצע-פרעמיער און בילדונגס-מיניסטער מוז געוויס געלויבט-ווערען, ובפרט נאך אין דעם פאל, ווען מיר האבען נאך נישט בעוויזען איינגאנצען צו פערגעסען וויטאס'עס היסטארישע פראזע, אז — „עס איז שלעכט, און עס וועט זיין נאך ערגער“.

נאך אמאל: אוודאי איז בעסער בארטעל'ס אפטימיזם, ווי וויטאס'עס מ"ה-שחורה'דיגקייט.

דאך לעבען מיר שוין א האלב יאהר מיט גוטע הבטחות, און נאך בעסערע חאפענונגען, און אז עס זאל זיין ערגער קאן מען נישט אויף זיכער זאגען, הגם פאר דער מאי-איבערקעהרעניש איז אזוי פיל נישט גערעדט-געווארען וועגען דיקטאטור, וועגען „פאניבראט-סטווע“ מיט'ן פריצ'ענטום, און וועגען מאנארכיסטישע שטימונגען.

דער ה' בארטעל פערזיכערט, אז „אלץ איז בעסער, און ס'וועט זיין נאך בעסער“, און—די לעהרער („מלמדים“ אפשר) אפלאדירען, ווערען נתפעל, שרייען „זאל לעבען“ א. א. וו.

„איטליכער פון אייך — האט בארטעל געזאגט-בעקומט אין זיינע הענד דאס קינד, און מיט זיין ארבייט פרעגט ער אויס דעם עיקר אין דער קינדישער נשמה, וואס דארף איהם פיהרען דאס גאנצע לעבען“.

אין-דעריבער אוודאי, כדי דער עיקר זאל בעסער אויסגעפרעגט ווערען, וועלען די וויסטערע יודישע לעהרער פון די פאלקס-שולען, דעריבער האבען נאך לעת עתה די יודישע קינדער אפט צו זינגען און צו זאגען אין די פאלקס-שולען, דעריבער הערט מען די יודישע עלטערען, ווי דעם קאטער א. אז. וו.

הכלל—אפטימיזם איז גוט און בערעכטיגט, אבער נאר ביז א גרעניץ, און ווען ער איז נישט געבויט אויפ'ן חשבון פון פאקטיש בע'עולה'טע.

פערפאלען — אמאל מוז מען וויטאס'ן אויך געבען גערעכט...

מז.

„דורך ראזעברילען פון פין.-מיניסטער

און דורך פשוט'ע גלעזלעך פון דער און'ברחמ'נות'דיגער ווירקליכקייט.

דער נייער בודזשעט, וואס ווערט פארגעשטעלט דעם סיים צום בעשטעטיגען, שטייגט ווייט אריבער די ביז-איצטיגע בודזשעטען.

די רעגירונג איז זעהר אפטימיסטיש און איז זיכער, אז די איינקונפטען וועלען פולשטענדיג דעקען די אין בודזשעט-פאראויסגעזעהענע הוצאות. דער דאזיגער אפיציעלער אפטימיזם, וועלכער איז שוין ביי אונזערע מאסגעבענדע ספערען געווארען א טראדיציע, איז אבער, ווי מיר האבען עס שוין נישט איינמאל אנגעוויזען ווייט נישט בעגרינדעט.

די ראזע שטימונג, וואס הערשט ביי אונז לעצטענס, איז היפטזעכליך בעגרינדעט אויף דעם פאזיטיווען האנדעלס-בילאנס און אויף דער סטאביליזאציע פון דער וואלוטע, וואס איז אייגענטליך א פועל יוצא פונ'ם ערשטען א. א. וו.

אבער דער פאזיטיווער האנדעלס-בילאנס איז ווייט נישט קיין זיכערער. ווען מ'בעטראכט אביעקטיוו דעם האנדעלס-בילאנץ פאר די לעצטע 4 — 5 חדשים, ווארפט זיך אין די אויגען אן ערשיינונג, וואס מ'דארף זי נעהמען זעהר ערנסט אמת, די האנדעלס-בילאנצען האבען אין יוני ארויסגעוויזען אן איבערשוס פון אנ'ערך 40,000,000 זל. אין געלד, אין יולי — 55 מיליאן, אויגוסט — 36.4 מיל. און אין סעפטעמבער 29.3. צום פאזיטיווען בילאנץ האט פיל מיטגעווירקט דער עקספארט פון קויהלען. דער דאזיגער עקספארט איז אבער נישט קיין נארמאלע ערשיינונג, דאס איז א רעזולטאט פונ'ם קויהלען שטרייק אין ענגלאנד און די הכנסה פונ'ם קויהלען-עקספארט וועט זיך אפשטעלען אין א חודש צוויי נאכ'ן פערענדיגען זיך פונ'ם ענגלישען שטרייק.

ווען מ'רעכענט ארופ פונ'ם עקספארט די קויהלען-הכנסה בעקומען זיך זעהר אינטערעסאנטע און בעלערענדע ציפערן. דהיינו: אין יוני איז דער איבערפלוס—צירקא 32 מיליאן זל. אין יולי—31 מיליאן זל. אין אויגוסט בעווייזט זיך א בילאנץ-דעפיציט פון 1,9 מיליאן, וואס וואקסט אויס אין סעפטעמבער ביז 8.24 מיליאן זל.

א גרויסע הכנסה האבען מיר געהאט אין אונזער האנדעלס-בילאנץ פון תבואה. דאס גערעטעניש היי-יאהר איז נישט געווען קיין איבעריג גוטע, הגם די פרייזען, וואס זענען געשטיגען, האבען אין א געוויסער מאס פערגיטיגט דעם פערלוסט אין כמות. אבער דער פאקט פון א שוואכער גערעטעניש ווערט נישט געענדערט און דער תבואה-עקספארט מוז ווערען קלענער. קענען מיר דאך נישט רעכענען, אז ס'וועט ווידערהאלט ווערען די פראקטיק, אז מ'וועט איצט ארויספיהרען תבואה, כדי אין 4–5 חדשים שפעטער אריינצוברענגען זי פון אויסלאנד און צאהלען פאר איהר דאפעלט... שליטליך וואלט אפילו אזא טאקטיק די פאקטישע לאגע נישט געענדערט.

אלזא: ווי-באלד דער ענגלישער שטרייק וועט זיך ענדיגען און דער תבואה עקספארט וועט זיך פערקלענערען, מוז דער האנדעלס-בילאנץ זיך אנהויבען וואקלען. ס'בלייבען דאן צוויי מעגליכקייטען איהם צו פערבעסערען — צו פערקלענערען דעם אימפארט און הויבען דעם עקספארט. דער אימפארט אבער איז שוין מיט אלע מעגליכע מיטלען שוין געקירצט געווארען.

צי קען וואקסען אונזער עקספארט. אפשר-יא, הגם די טעקסטיל-אינדוסטריע האט די ערווארטעטע רעזולטאטען דערוייל נישט געגעבען, אפשר דערפאר, וואס זיי זענען לכתחילה געווען איבערטריבען.

אזוי זעהט אויס דאס בילד. הלמאי זאל מען זאגען-ווייט נישט אזא. וואס זאל בערעכטיגען צו ראזע און צו אפטימיסטישע אויספיהרונגען,

כדי איינצוהאלטען די וואלוטע סטאביל איז נויטיג נישט-נאר א גלייכגעוויכט פון האנדעלס - בילאנץ נאר ער מוז האבען א בעדייטענדען איבערגעוויכט פון א 20 - 30 טויזענד געלד-וואלוטע, כדי צו דעקען די צינזען פאר אויסלענדישע קאפיטאלען, וואס זענען ביי אונז אינוועסטירט, אונזערע הוצאות אין אויסלאנד א. אז. וו.

וועט דאס נישט זיין, וועט אונזער האנדעלס-בילאנץ נישט דעקען אונזער וואלוטע-געברויך, און עס וועט זיך אנהויבען צו וואקלען אונזער וואלוטע.

דער פינאנץ-מיניסטער האט די זיכערקייט, אז דער בודזשעט וועט היינטיגס יאהר זיין געדעקט מיט אנ'עודף. די שטייער-שרויף ארבייט און דער מיניסטער מיינט, אז די שרויף קען נאך געדריקט ווערען. אבער ס'קען קומען ווידער צו אזא לאגע, אז אפילו די שרויף וועט שוין גאר נישט קענען אויס-פרעסען. שין.

יודישע נייעס.

— די אפטיילונג פון נאציאנאלע מינדערהייטען אין אדעס האט ארויסגעשטעלט די פראגע צו ארגאניזירען א יודישען מיליציע-בעצירק אויף מאלדאוואנקע, וואו די מעהרהייט בעפעלקערונג איז א יודיש. די שפראך פון דער מיליץ וועט זיין יודיש.

— ד"ר הערמאן באדט (מיטגליד פון מזרחי) איז בעשטימט געווארען פאר'ן שטענדיגען דירעקטאר אין פרייסישען מיניסטעריום. צום ערשטען מאל בעקומט א יוד אין פרייסען אזא הויכען פאסטען

— אין ירושלים געהען אום קלאנגען, אז דער הויך-קאמיסאר האט בדעה שאפען פון ירושלים מיט דער סביבה א בעזונדערען אויטאנאמען דיסטריקט.

— צוליב דעם וואס די אמעריקאנער געלעהרטע ווייזען ארויס א גרויסען אינטערעס פאר דער געשיכטע פון דער יודישער עמאנציפאציע אין רוסלאנד וועט מען אלע געזאמעלטע מאטעריאלען פערעפענטליכען אין די פאראייניגטע שטאטען אין דריי שפראכען: רוסיש, אוקראיניש און ענגליש.

— די איינציגע יודישע גימנאזיע אין לימע, וועלכע געפינט זיך וואלקאמיר האט בעקומען רעגירונגס-רעכט.

צו טויט פערמישפט אויף א יודען אין ארץ-ישראל.

ירושלים. דער 22-יאהריגער תימנ'ער יוד נאסים מאנגעס איז פאר'ן ערמארדען זיין פריינד דורכ'ן יפו'ער געריכט פעראורטיילט געווארען צום טויט.

דער הרג'עט זיין פריינד האט מאנגעס בשעת א שטרייט, וועלכער איז אויסגעבראכען צווישען ביידע אין מיטען גאס. דאס איז דער צווייטער פאל ווען א יוד אין ארץ-ישראל איז פערמשפט געווארען צום טויט.

רעגלאמענטאציע און אבאליציאניזם.

צום קאמף מיט דער ווייסער שקלאפעריי.

.1

די פראסטיטוציע, דער האנדעל מיט פרויען, איז שוין מסתמא אזוי אלט ווי די מענשהייט אליין און געהערט צו די פערמלוכטע פראגען, ווי מלחמות, ארבייטסלאזיגקייט, וואס ביי די איצטיגע און ביזאיצטיגע סאציאלע ארדנונגען — קענען זיי נישט געלעזט ווערען.

דעריבער איז דער קאמף מיט דעם האנדעל פון קערפער אזוי שווער.

קודם-כל איז דאס א סאציאלע פראגע. די סיסטעמאטישע ארבייטסלאזיגקייט, וועלכע הערשט כמעט אין אלע לענדער און איז א פועל-יוצא פון א געוויסער סאציאלער ארדנונג, שטויסט די פרויען פון די ארבייטענדיגע שיכטען אויפ'ן גאס.

די שווערע עקאנאמישע בעדינגונגען פאר'ן אייבייטענדיגען מאנספערשוין, וועלכער דערלויבען איהם נישט מיט א גרינגען הארץ צו שאפען א פאמיליע, צווינגט איהם צו „בחור'שאפט“. די עמיגראציע פון איין לאנד אין אנדערען ווארפט אריבער די מענער אליין אן געזינדען אין דער פרעמד. דער מיליטאריזם, וואס האלט אין קאמפאקטע מאסען מיליאנען מענער אין בליהענדען עלטער — דאס אלץ און אנדערע סיבות שאפען דעם גרויסען „געצבורוכס-מארק“ אויף פראסטיטוציע.

אויף דעם „נאכפרעג“ קומט שוין דער „אנבאט“, איבערהויפט, ווען ער איז דיקטירט דורך ארימקייט און אוממעגליכקייט פאר פרויען צו פערדינען אויפ'ן עקזיסטענץ-מינימום.

דאס זענען אזוי צו זאגען די הויפט-זיילען, אויף וועלכע עס האלט זיך און וועט זיך נאך לאנג האלטען די פראסטיטוציע אין דער גאנצער וועלט.

דערצו קומט נאך צו דער גאנצער שטאטישער לעבענסשטייגער, וואס איז אזוי ווייט אוועק פון דער נאטור, די סיסטעם פון דערציהונג, די פערוווילדערונג און צולאזענקייט, וועלכע פילען זיך איבערהויפט אין דער צייט פון מלחמה און נאך-מלחמה.

אפילו די נאטור אליין לעגט צו א האנד צו דער ערשיינונג. ווי בעוואוסט, קומען די געשלעכטליכע געפיהלען א סך פריהער פאר דער פיזישער ענטוויקלונג ביים מענשען, און ביי שלעכטער דערציהונג ווערט שוין געשאפען א באדען פאר פראסטיטוציע.

די מלחמות האבען פערקלענערט די צאל מענער און אויף אזא אופן פערגרעסערט די צאל פרויען, וואס האבען נישט קיין אויסזיכטען ווען עס איז צו געניסען פון פאמיליען-לעבען. דער אינסטיטוט פון הויז-דינערשאפט איז אויך איינער פון די מקורים, וואס שפייזט די פראסטיטוציע.

ס'קומט נאך צו די צביעות'דיגע בעציהונג צו פרויען. וועלכע האבען זיך איינאיינציגען מאל „בענארישט“ און וועלכע האבען שוין נישט קיין אויסזיכטען צו קריגען בעשעפטיגונג אין אנ' „אנשטענדיגען ארט“. אפט בלייבט פאר זיי נאר „דינגאס“, אלס אויסליי, זער פון הונגער.

מיט איין ווארט, פראסטיטוציע איז פון די קאמפליצירטע סאציאל-געזעלשאפטליכע פראגען.

.2

פון דעם, פערשטעהט זיך, איז נישט געדרונגען, אז מען דארף נישט קעמפען געגען דעם שלעכטס.

אמת, אלע רעגירונגען האבען זיך קיינמאל קיין עצה נישט געקענט געבען מיט פראסטיטוציע. מען האט פערפאלגט די געפאלענע פרויען, ביז ניקאלאי דעם ערשטענס צייטען פלעגט מען אין רוסלאנד זיי פערשיקען אין סיביר, שאייסען, דערנאך האט מען אנגעהויבען פראסטיטוציע טאלערירען, רעגלאמענטירען, ד.ה. רעגיסטרירען פרויען, וואס פערנעהמען זיך מיט דער שענדליכער בעשעפטיגונג, מעדיציניש זיי אונטערזוכען און אזוי ווייטער. דערביי האט מען די פרויען אוועקגעגעבען אין די הענד פון פאליציי (מען רופט זי אין דייטשלאנד „זיטען-פאליציי“), וועלכע בעהאנדעלט ברוטאל די אומגליקליכע מאראלישע און פיזיש געפאלענע פרויען.

און אלס בעגענגעאך צו דער רעגלאמענטאציע איז אין די 60. יאהרען פון פאריגען יאהרהונדערט ענטשטאנען, פון אנהויב אין ענגלאנד, די אבאליציאניסטישע בעוועגונג, וועלכע האט געפאדערט, אז דאס אריינמישען זיך פון דער מלוכה אין דער פארם פון פאליציייאישער אויפזיכט (רעגלאמענטאציע) אויף דער פראסטיטוציע איז גאר שעדליך. רעגלאמענטאציע נעמט צו די אינדיווידועלע פרייהייט ביי פרויען, וואס פערנעמען זיך מיט פראסטיטוציע, זי גאהט אריין אין א קאמפראמיס מיט פראסטיטוציע און אויף אזא אופן מאכט זי געזעצליך. ווייל רעגלאמענטאציע בעשיצט פלומר'שט נאר די מענער (פון אנשטעקונג). („אדרבא זאלען זיי פו-ווייער על חטא נישט ווערען פעט“) ווייל עס פיהרט אריין אין א טעות א סך, וואס מיינען, אז דורך דער קאנטראלע פון פאליצייאישע דאקטוירים איז מען אסעקורירט פון ווענערישע קראנקהייטען (און דאס פערגרעסערט די צאהל מענער, וואס בענוצען זיך מיט פראסטיטוציע) א. א. וו.

דער אבאלאציאניזם איז כמעט אין ערגעץ נישט דורכגעפיהרט אבער א גרויסע ווירקונג אויף דער רעגלאמענטאציע האט ער געהאט.

מען האט אנגעהויבען די זאך וויסענשאפטליך שטודירען, מיט סטאטיסטיק, אויספארשונגען, מען האט אנגעהויבען צו גרינדען געזעלשאפטען פאר פרויען-שוץ, רעטונגס-געזעלשאפטען „פאר געפאלענע“ א. א. וו.

.3

ווען מיר זאלען זיך ווענדען צו אונזער יודישער ווירקליכקייט — האבען מיר דא אויך א גאנץ טרויעריג בילד. די פאמיליען-יסודות זענען צעטרייסעלט, דער עקאנאמישער קריזיס, באיקאט, מאנאפאלען האבען ארויסגעווארפען טויזענדער יודישע פרויען אויפ'ן גאס.

ס'זענען נאך דא ביי אונז א סך עלעמענטען, וועלכע בענוצען זיך נישט מיט קיין שום פאר יודישע קינדער, און וואו מיידלעך בלייבען אנאלפאבעטינס.

דער אנאלפאבעטיזם און פינסטערניש זענען די בעסטע דורכפיהרער פון פראסטיטוציע אין די פערהומגליקטע דורך הונגער נידערשלאגענע פאמיליעס.

און דא קומט נאך צו אונזער וואקעלדיגער סאציאלער בוי, ביי וועלכען מענשען כאפען זיך צו צוויפעלהאפטע פרנסות, מיט דער גאנצער געפאלענקייט און פערברעכערישקייט, וואס וועבט ארום ווי מיט א שפינוועבס די אומגליקליכע פרויען און דורך אפגארען גיט זי זיי איבער צו פרויען-הענדלער, וועלכע זענען צום אומגליק אין א גרויסען טייל משלנו (די „רופיאנער“ אין ארגענטינע).

אויב א ביי אונז, אין דער פראווינציעל געווארענער ווילנע, ווייסען מיר וועניג פון אזעלכע פעלען — איז די פלאג פון פרויען-האנדעל אין די גרעסערע יודישע שטעט (ווי ווארשע, לאדז) און אין די האפען-שטעט באמת זעהר א גרויסע.

די פראגע, אלזא, וועגען א יודישער געזעלשאפט פאר פרויען-שוץ איז זעהר אנ'אקטועלע און מ'מוז אויך ביי אונז אין דעם פרט עפעס אנהויבען צו טון.

ה. טאמארין.

20 טויזענד יודען אין דער ליטווישער לאנדווירטשאפט.

קאוונא. דער יודישער לאנדווירטשאפט-פערבאנד זאמעלט סטאטיסטישע ציפערען וועגען דער יודישער לאנדווירטשאפט אין ליטע. לויט די לעצטע ידיעות בעשעפטיגען זיך אין ליטא מיט לאנווירטשאפט 20,000 יודישע נפשות, וועלכע בעזיצען 8000 העקטאר ערד.

דער גרעסטער טייל יודישע לאנדווירטען טראנספארטירען יעהרליך קיין אויסלאנד אויף 2 מיליאן ליט אוגערקעס. די אלעקסאטער און סלאבאדקער יודישע לאנדווירטען פערזארגען דעם קאוונער גארניזאן מיט גרינס און קארטאפעל.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאנא 43, טעל. 41-32.
ספעציאליסט פאר הויט, מענערנשע און פענער-שוועכע קראנקהייטען. 1889
הייליננג מיט קווארץ-לאמפען (האר-אויספאל)
נעמט אן פון 8—10 און פון 5—8 אווענד.

Dr. L. LEWITAN
נעהמט אן אין דערהיים פון 5 ביז 7 אווענד צו קליניק-פרייזען. פון
31 גדאנסקא 31.

3	נאָוועמבער
מיטוואָך	זון-אויפגאַנג 6.13
כו	זון-אונטערגאַנג 4,27
מרחשון תרפ"ז	לענג פון טאָג. 11

טריפה-פלייש מיט כשר'ע שטעמפּלען

אכשרות-אפּערע אויף אַלטשטאָט און באַלוט.

(-) דאָס גאַנצע יודישע אַלט-שטאָט, באַלוט און ראַדעגאָשטש איז נעכטען אויפגערודערט געוואָרען פון אַן אַפּערע מיט טריפה-פלייש, וואָס איז פערקויפט געוואָרען פאַר כשר.

גלייכצייטיג איז ענטדעקט געוואָרען, אַז אין שעכט-הויז איז צוגעגנב'עט געוואָרען דער שטעמפּעל מיט דער אויפשריפט „כשר" און דער דאָזיגער שטעמפּעל איז אויסגענוצט געוואָרען, כדי צו בעשווינדלען די, וועלכע קויפען פלייש מיט'ן בעוואוסטזיין, אַז דאָס פלייש איז כשר.

אַרויסגעשוואומען איז דאָס אַלץ אויף אַזאַ אופן:

מיט עטליכע וואָכען צוריק איז פונ'ם שעכט-הויז פערשוואונדען געוואָרען דער שטעמפּעל מיט דער אויפשריפט „כ ש ר". מ'האָט געזוכט און געזוכט און נישט געפונען אין ערגיץ.

די ליימונג פון שעכט-הויז האָט דעריבער געלאָזט מאַכען אַ צווייטען שטעמפּעל.

די מעשה מיט'ן פערלוירענעם שטעמפּעל וואָלט שוין אודאי פערגעסען געוואָרען, ווען נישט פאָלגענדע געשיכטע:

אין שעכט-הויז פיהרט זיך, אַז אויב מ'שעכט אַ בהמה און זי איז כשר, ווערט געלעגט אַ שטעמפּעל „כ ש ר". אויב אָבער די בהמה איז טריף, מאַכען די מנקרים און משגיחים אַ געהיימען סימן אויף עטליכע ערטער פונ'ם פלייש, אַזוי, אַז די געהעריגע קאָנטראָלערען קענען לייכט דערקענען דאָס טריפה-פלייש.

אַזוי האָט אויך געטראָפען נעכטען. אין שעכט-הויז זענען געקומען מיט 2 בהמות דער קצב יצקל גערשט (גענשאַ 4, רוג זשוראַווע).

נאָכ'ן שעכטען זענען ביידע בהמות דורך די מנקרים און משגיחים ערקלע־ט געוואָרען פאַר טריף.

דער אויבענדערמאָנטער קצב האָט די 2 טריפה'נע בהמות אַהיימגענומען, אָבער מיט'ן תנאי, אַז ער מוז דאָס פלייש פערקויפען אַלס טריפה.

ווי ערשטוינט זענען אָבער געוואָרען די אַרומיגע קצבים, ווען זיי האָבען זיך דערוואוסט, אַז דער קצב גערשט פערקויפט כשר-פלייש, בעת זיי האָבען געוואוסט, אַז אין דעם טאָג (נעכטען) האָט גערשט נישט געהאַט מעהר ווי 2 בהמות און ביידע זענען געוואָרען טריף.

באַלד האָבען זיך וועגען דעם אויך דערוואוסט אַ טייל קונים, וועלכע האָבען מודיע געווען וועגען דעם ענין דעם באַלוטער רב.

צום דערמאָנטען קצב זענען באַלד אַוועק: דער באַלוטער רב, דער ראַדאָגאָשטשער רב און עטליכע מיטגלידער פון לאָדזער ראַבינאַט.

ס'זאָל זיך האָבען אַרויסגעוויזען, אַז אויף דעם טריפה-פלייש, איז נעבען דעם געהיימען סימן „טריף" אויך געווען דער שטעמפּעל „כשר".

אַזוי ווי אָבער אין שעכט-הויז האָט מען דעם כשר-שטעמפּעל זיכער נישט געלעגט, איז געפאַלען אַ חשד, אַז גערשט זאָל האָבען געהאַט דעם שטעמפּעל, וועלכער איז זיינער צייט גע'גנב'עט געוואָרען אין שעכט-הויז.

דער חשד האָט זיך נאָך מעהר בעשטעטיגט דערמיט, וואָס ווען מ'האָט געהייסען גערשט'ן ברענגען דאָס פלייש אין ראַבינאַט, האָט ער געבראַכט פלייש מיט אַרומגעשניטענע שטיקער. משמעות זענען אָפּגעשניטען געוואָרען די שטיקער, אויף וועלכע ס'זענען געלעגען די פאַלשע שטעמפּלען „כ ש ר".

מיט דעם ענין האָט נעכטען גערודערט אין אַלע יודישע קרייזען אין לאָדז. מענשען, וועלכע האָבען געקויפט פלייש ביי דעם דערמאָנטען קצב, האָבען בעצייטענס זיך געווענדעט צו מורה הוראות מיט שאלות.

די גענויע אויספאָרשונג ווערט נאָך געפיה־ט דורכ'ן לאָדזער ראַבינאַט

קויהלען פעהלען נאָך אַלץ.

ערשט די נייע וואָך קאָן אין דער הינזיכט בעסער ווערען.

(ע) לויט די אינפאָרמאַציעס פון פעראיין פון טעקסטיל-אינדוסטריע אין פוילען, וועלכער האָט אינטערוועניערט אין דער קויהלען פראַגע, איז אין דער מאַרינער וואָך ביז שבת אָנגעקומען קיין לאָדז פון 1300 — 2200 מאָן קויהלען טעגליך.

דאָס בעווייזט אַ בעדייטענדע פערבעסערונג פון טראַנספּאָרט; די קריטישע סיטואַציע אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע איז אָבער נאָך נישט בעהערשט; דער סכום קויהלען וואָלט געווען גענוגענד ביי אַ נאָרמאַלער לאַגע, איצט אָבער, ווען די לאָדזער פאַבריקען האָבען נישט קיין שום רעזערווען, איז די צאָהל קויהלען קנאַפּ.

לויט דער מיינונג פון מאַסגעבענדע ספערען קען אַריינטרעטען אַ פערבעסערונג אין דעם קויהלען-קריזיס ערשט אויף דער נייער וואָך. אין צוזאַמענהאַנג מיט דער נייער באַהן-ליניע: זאַוויערטשע פעטריקאָוו-קאָלושקי

אסימן, אז קויהלען ליגט אין דר'ערד.

אַ מעשה שהיה מיט 2 געוועזענע מאַנופאַקטור-סוחרים, וואָס זענען פערשוואַרצט-געוואָרען.

(-) מ. גאַרפינקעל (פּאָמאָרסקאַ 19) און שלמה באַראַק (נאַפּיורקאָווסקאַ 112) ביידע מאַנופאַקטור-סוחרים האָבען צוליב דעם קריזיס אין מאַנופאַקטור-בראַנזשע בעשלאָסען בשותפות צו פערלעגען אַ קויהלען-האַנדעל.

ביידע שותפים האָבען אַריינגעטראָגען אין געשעפט צו 2500 זלאָטעס.

איינער פון די שותפים ה' באַראַק, אַלס מעהר ריהריגערער, האָט גענומען דאָס געלד און געפאָהרען אין ראָמבּראָווע אין די קויהלען-גרובען, כדי צו ברענגען סחורה גלייך פון דעם קוואַל.

עס איז אַוועק אַ לענגערע צייט און נישט באַראַקס, נישט דער טראַנספּאָרט קויהלען זענען נישט אָנגעקומען.

ה' גאַרפינקעל איז דעמאָלט אַ היים-געגאַנגען צו באַראַקען, געוואויר-געווערען וואָס עס הערט זיך מיט איהם, און דאָ האָט ער זיך דערוואוסט, אַז זיין חשוב'ער שותף האָט נאָך פאַר זיין אַוועקפאָהרען פערקויפט זיין וואוינונג, און מיט זיין גאַנץ הויז-געזונדעל וגם מיט'ן שותף'ס 2500 גילדען „געמוכט לך" – ווער ווייסט וואו אַ הין.

אַרויסגעוואָרפען אַן אָרימע פאַמיליע אויפ'ן גאַס

ווידער אַן עקסמיסיע-טראַגעדיע אויף דער אַלט-שטאָט.

ערשט נישט לאַנג האָבען מיר געשריבען ווי אַן אָרימע פרוי איז אויף דרעווגאַווסקאַ-גאַס אַרויסגעוואָרפען געוואָרען אויף דער גאַס,— און שוין נעכטען האָט זיך אַזאַ טראַגישע סצענע אָפּגעשפּילט אויף וואָלבאָרסקאַ 26

דאָס דאָזיגע הויז געהערט צום לאָדזער פעלדשער ברוך יאַסקאָוויטש (סולבאַצקאַ 4), וועלכער איז בעקאַנט אונטערן נאָמען: „דער אַלטשטאָטישער דאָקטאָר".

אין יענעם הויז אויף וואָלבאָרסקאַ 26 וואוינט זייט אַ רייה יאָהרען די אָרימע פאַמיליע פאָכטשאַרסקי. מיט 3 יאָהר צוריק האָט זיך אָבער דער ווירט אָנגעזעצט אויף דער פאַמיליע פאַכטשאַרסקי, אַז זיי זאָלען זיך אַרויסציהען. און ווען ס'האָט נישט געהאָלפען מיט גוטען האָט ר' ברוך אָנגענומען אַזאַ „כשר" מיטעל; ער האָט אויפגעהערט נעהמען דירה-געלד און דערנאָך איינגעקלאָגט אין געריכט וועגען אַן עקסמיסיע. די זאַך איז דעם ווירט געלונגען, און נאָך 3 יאָהר לויפען איבער געריכטען און פערשידענע אינסטאַנצען, האָט זיך איהם איינגעגעבען אַרויסצובעקומען אַן עקסמיסיע.

די פאַמיליע פאַכטשאַרסקי איז כסדר געלאָפען צום ווירט און געבעטען רחמים, נישט אַרויסצוואַרפען פון דער דירה; ס'האָט אויך נישט געהאָלפען די אינטערווענץ פון עטליכע לאָדזער כלל-טוער, וועלכע האָבען דעם פעלדשער ווירט געבעטען נישט אַרויסצוואַרפען די אָרימע פאַמיליע.

נעכטען אַרום 10 אינדערפריה האָט זיך אין דעם אָרימען שטיבעל אויף וואָלבאָרסקאַ 26 בעוויזען אַ קאָמאָרניק בעגלייט פון 8 פּאָרזאָן און – מ'האָט אָנגעהויבען אַרויסוואַרפען דאָס ביסעל זאַכען אויפ'ן הויף. אין שטוב איז אויך געהאָנגען אַ ביסעל אויסגעוואַשענע וועש, האָט מען די וועש נאַסערהייט אַרויס-געוואָרפען אויפ'ן הויף.

אין דער לעצטער מינוט זענען די שכנים געלאָפען צו יאַסקאָוויטש'ן מיט 700 זלאָטעס, וואָס עס בעטרעפט אָס דירה-געלד פאַר דער גאַנצער צייט, ה' יאַסקאָוויטש אָבער, האָט אפילו נישט געוואָלט זעהן און הערען.

דערביי האָט די קראַנקע שוויגער פון יאַסקאָוויטש'ן, לאה גראָסמאַן, געזאָלט זאָגען – ווי מענשען גיבען איבער: „היינט וויל איך נאָך זעהען די פאַכטשאַרסקי'ס אַרויסגעוואָרפען און מאָרגע וויל איך שוין שטאַרבען". יאַסקאָוויטש אַליין האָט אַרויסגעשריגען צו די שכנים, וועלכע זענען געקומען מיט'ן געלד: „אפילו גאָט אַליין וועט קומען, וועט ער אויך נישט העלפען!"

הקיצור, איך משך פון אַ האַלבע שעה האָט מען צוגומען דאָס ביסעל גראַטעס און די שטוב — אגב, אַ בוידעם שטיבעל מיט איינגעפאַלענע ווענד און סופיט — איז געבליבען ליידיג, און יאַסקאָוויטש האָט באַלד אַהין אַריינגעשיקט עטליכע שטוהלען מיט אַ שניק, כדי ס'זאָל הייסען, אַז די דירה איז שוין פערדונגען.

ווי ווייט פערביסען ה' יאַסקאָוויטש איז געווען קעגען פאַכטשאַרסקי'ן בעווייזט דער פאַקט, וואָס אויפ'ן פראָצעס האָט ער, יאַסקאָוויטש, געשטעלט אַזש 2 אַדוואָקאַטען קעגען דעם איינציגען אָרימען לאָקאַטאָר.

***

די לאָקאַטאָרען, וואָס זענען געשטאַנען און צוגעקוקט, ווי מ'האָט אַרויסגעוואָרפען דעם אָרימען פאַכטשאַרסקי, האָבען דערצעהלט:

יאַסקאָוויטש'ס פערשטאָרבענער פאָטער האָט אויך אַמאָל אַרויסגעוואָרפען אַן אָרימע פרוי פון דער דירה. האָבען שכנים איהם אויך געבעטען רחמנות — און אַז ס'האָט נישט געהאָלפען, איז ער — זאָגען זיי איינמאָל ביינאַכט אַריין אין קוויער, און געפאַלען איבער אַ שטיק ראַטע פון דער אַרויסגעוואָרפענער'ס זאַכען און צובראָכען אַ פוס.

***

די וואָלבאָרסקע גאַס האָט נעכטען אַ גאַנצען טאָג געקאָכט ווי אַ קעסעל. אַלע האָבען געשאָלטען מיט ביטערע קללות אויפ'ן אַדרעס פון יאַסקאָוויטש'ן, וועלכער האָט אַרויסגעוואָרפען אין אַזאַ קעלט אַן אָרימע פאַמיליע מיט קינדער אויף דער גאַס.

אַלע אין איין קול האָבען געשריגען:

— „שוין, ער מעג שוין פערגעסען, ברוך'ל יאַסקאָוויטש. אין קיין יודיש הויז וועט מען איהם שוין נישט אַריינלאָזען!"

קאָנטראָל-פערזאַמלונגען.

היינט, מיטוואָך, דעם 3-טען נאָוועמבער קומען פאָר די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען פון די קאַטעגאָריעס A, C, C1 פון די פערזאָנען, וועלכע האָבען זיך צוליב פערשידענע סיבות נישט געשטעלט צו די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען אין 1925.

די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען וועלען פאָרקומען לויט'ן פאָלגענדען סדר:

יאָהרגאַנג 1891.

* (קאָנסטאַנטינער 81) די, וואָס זייערע נעמען הויבען זיך אָן מיט די אותיות Md-Ma

מאָרגען דאָנערשטאָג Mz–Me

יאָהרגאַנג 1892.

(קאָנסטאַנטינער 81) די, וואָס זייערע נעמען הויבען זיך אָן מיט די אותיות Md–Ma

מאָרגען דאָנערשטאַג Mz–Me

יאָהרגאַנג 1893

(לעשנאָ 9) די, וואָס זייערע נעמען הויבען זיך אָן מיט די אותיות Ł.

מאָרגען דאָנערשטאַג Md–Ma.

יאָהרגאַנג 1894.

(קאָנסטאַנטינער 62) די, וואָס זייערע נעמען הויבען זיך אָן מיט די אותיות Kt–Kr

מאָרגען דאנערשטאַג Kz–Ku

יאָהרגאַנג 1898.

(סקלאַדאָווע 40) די, וואָס זייערע נעמען הויבען זיך אָן אויף די אותיות Kt–Kr

מאָרגען דאָנערשטאַג Kz-Ku

צו די פערזאַמלונגען דאַרף מען זיך מעלדען פונקט 9 אַ זייגער אינדערפריה טישנעמענדיג מיט זיך דאָס מיליטער-ביכעל מאָביליזאַציאָנס-קאַרטע און אַנדערע מיליטער-דאָקומענטען. די, וועלכע וועלען זיך נישט שטעלען וועלען שטרענג בעשטראָפט ווערען.

פאַטענטען.

עליך ישראל.

(ב) ווי מיר דערוויסען זיך, האָט דער פינאַנץ-מיניסטער שבת אונטערגעשריבען די פעראָרדנונג וועגען אויסקויפען פאַטענטען אויפ'ן יאָהר 1927.

צום גרונד-פּרייז פון פאַטענט ווערט נאָך צוגערעכענט 10 פּראָצענט שטייערן.

דער לעצטער טערמין אויסצוקויפען די פאַטענטען איז דער 31. דעצעמבער. נאָך דעם טערמין, וועט די מאַכט צוטרעטען צו ענערגישע קאָנטראָלען.

אַ לויב

דעם לאָדזער מאַגיסטראַט.

(ב) אויף דער אַנטי-אַלקאָהאָל-אויסשטעלונג אין קראָקע געפינען זיך עקספּאָנאַטען, געזאַמעלט דורכ'ן לאָדזער מאַגיסטראַט.

דער וואָיעוואָדע דאַראָווסקי האָט אויף דער ערעפנונג פון דער אויסשטעלונג אונטערגעשטראָכען און אַרויסגעזאָגט זיין אָנערקענונג דעם לאָדזער מאַגיסטראַט פאַר די געזאַמעלטע עקספּאָנאַטען.

תיקון טעות.

דער טערמין פון די ליציטאַציעס, וואָס זענען פערעפענטליכט געוואָרען אין נעכטיגען דינסטאָג-נומער פון אונזער צייטונג, דאַרף זיין דער 12-טער נאָוועמבער (נישט דער 10-טער).

ס'איז „קנאַפּ"...

„סואי דא סוגא".

( ) אין דער וואוינונג פון הערש פינגערהוט (ווסכאָדניאַ 72) איז עהערנעכטען אַרום 8 אויפדערנאַכט אַריינגעקומען אַן'אונבעקאַנטער און דראָהענדיג מיט אַ רעוואָלווער געפאָדערט געלד.

ה' פינגערהוט האָט זיך פאַר שרעק אַזוי צושריגען, אַז דער „באַנדיט" האָט זיך אויך דערשראָקען און איז ענטלאָפען.

אויפ'ן געשריי פון ה' פינגערהוט איז אָנגעלאָפען פאָליציי און דעם אָנפאַלער געכאַפּט.

דער אַרעסטירטער הייסט שיע קנאַפּ, וואוינט אויף גענשא 4 און דעם „רעוואָלווער", וועלכען מען האָט ביי איהם געפונען איז אַ געוועהנליך קינדער-שפּילכעל.

דער מיטינג

„פּאַלעסטינא-ווירקליכקייט און די יודישע אַרבייטער-יוגענד".

פריי טאָג אין אָווענד איז אין האַנדעלס-אָנגעשטעלטען פעראיין פאָרגעקומען אַ גרויסער יוגענד-מיטינג געווידמעט דער אויבערדערמאָנטע טעמא.

מיט לענגערע אויספיהרליכע רעדעס זענען אַרויסגעטרעטען די ה"ה אַרנעק, אַלבערט, אביגדור און מרדכי.

צום סוף פון מיטינג זענען אָנגענומען געוואָרען 2 רעזאָלוציעס, כמעט איינשטימיג.

1) שליצען די פּועלי-ציון-פּאַרטיי אין פּאַלעסטינע.

2) שטיצען די אַקציע פון צווישען-פּאַרטייאישען סעקרעטאַריאַט וועגען אַמנעסטיע פאַר פּאָליטישע אַרעסטירטע.

Dr. med.
H. Nadel
Piotrkowska 17
אינערליכע קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט.

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maia 16, Tel. 11-24
אינערליכע- און קינדער-קראַנקהייטען
נעמט אָן פון 6–7, זונטאָג פון — 43

די גרויסע אויפגאַבע און דערגרייכונגען פון „טאָז".

דאָס אַלץ, וואָס ווערט דאָ דערצעהלט, איז אַ פּועל יוצא פון אונאויפהערליכע אינטענזיווע אַרבייט.

איינע פון די סימפּאַטישסטע אינסטיטוציעס אין לאָדז, וואָס מוז שפּיל און בעשיידען איהר וויכטיגע און זעהר־נוצליכע אַרבייט איז, בלי שום ספק די געזעלשאַפט „טאָז" („טאָוואַרזשיסטוואָ אָכראָני זדראָוויאַ זשידוב").

די דאָזיגע געזעלשאַפט, וואָס האָט זיך געשטעלט פאַר איהר אויפגאַבע אָפּצוהיטען די געזונדהייט פון דער יודישער בעפעלקערונג אין פּוילען, גוט עס אויפ'ן מאָדערנסטען און געזעלשאַפטליכען אופן אין דעם הויפּט־טראָפּ פון איהר טעטיגקייט לעגט זי נישט נאָר, אויפ'ן היילען די קראַנקע פון פערשידענע חולאת'ן, נאָר אויך אויפ'ן פערהיטען זיי פון פערשידענע קראַנקהייטען. כדי צו דערגרייכען די דאָזיגע אויפגאַבען פיהרט „טאָז" אַ זעהר פערשידענאַרטיגע און פערצווייגטע טעטיגקייט צווישען קינדער און דערוואַקסענע. די געזעלשאַפט האָט אַדורכגעפיהרט אַנ'אַקציע פון

זומער־קאָלאָניעס פאַר קינדער

825 קינדער זענען אין 4 סעזאָנען געפלעגט געוואָרען אויף זומער־וואוינונגען איינגעאָרדנעט אומזיסט. די דאָזיגע אַקציע האָט אָפּגעקאָסט ביז 40 טויזענד זלאָטעס. אויף דעם האָט 1,000 דאָלאַר אַסיגנירט דער „דזשאָינט", די רעשט איז געשאַפען געוואָרען אויפ'ן אָרט.

צום זומער 1927 וועט אויפגעבויט ווערען אַ נייער פּאַוויליאָן פאַר 80 קינדער און אַזוי אַרום וועלען אין קומענדיגען יאָהר אויפגענומען ווערען ביז 1,100 קינדער. ביי דער צאָהל פון 18,000 שול־קינדער איז עס נאָך ווייט נישט גענוג, אָבער עס איז שוין אַנ'ערנסטע צאָהל. דער בנין דאַרף קאָסטען 3,500 דאָלאַר, אויף דעם האָט די צענטראַלע אַסיגנירט 1,500 דאָלאַר; די רעשט דאַרף געשאַפען ווערען דורך „טאָז" אין לאָדז. פאַר 600 קינדער זענען איינגעאָרדנעט געוואָרען

האַלב־קאָלאָניעס

אין לאַגעווניק. די קינדער פלעגען אויף ספּעציעלע טראַמוואַי וואַגאָנען אַרויספאָהרען 9 פריה און צוריקקומען האַלב 7 אין אָוונד. דאָרט פלעגען זיי זיך געפינען אונטער דער אויפזיכט פון ספּעציעל אַנגאַזשירטע לעהרערינס און בעקומען עסען 3 מאָל אַ טאָג. די הוצאות האָט געדעקט די וואַרשאַווער צענטראַלע פון „טאָז".

ביי דער געזעלשאַפט עקזיסטירט אַ בעראַטונגס־שטעלע פאַר מוטערס.

איבער 600 פרויען

זענען רעגיסטרירט און געפינען זיך, אונטער דער מעדיצינישער אויפזיכט און געניסען פון מעדיצינישער הילף פון די טאָז־דאָקטוירים. אַ חוץ דעם ווערען זיי בעזוכט פון ספּעציעלע היגיעניסטקעס ביי זיך אין דער היים און בעקומען פון זיי פּראַקטישע אָנווייזונגען. איצט ווערט אין באַלוט געעפענט

אַ ספּעציעלער לאָקאַל פאַר מוטער'ס און שוואַנגערע פרויען,

וואו ס'וועט זיי אויפנעהמען דאָקטוירים און געבען עצות און אָנווייזונגען.

צום בעדויערען, האָט זיך נאָך אונזער אַרבייטער־פרוי און די פרוי פון מיטעלשטאַנד נישט צוגעוואוינט צו דעם, אַז מ'דאַרף זיך ווענדען צום דאָקטאָר און אויסהערען זיינע אָנווייזונגען איידער מ'ווערט קראַנק, כדי זיך און דאָס קינד פון דער קראַנקהייט צו פערהיטען.

אין אַ רייהע שטעט אין ליטע האָט דער „טאָז" שוין אַזוי פּאָפּולאַריזירט די מעדיצינישע הילף פאַר שוואַנגערע פרויען און זויגענדע מוטער'ס, אַז כמעט אַלע פערשרייבען זיי זיך אין „טאָז", וואו פאַר אַ קליינעם אָפּצאָהל בעקומען זיי מעדיצינישע הילף און אפילו רפואות.

דאָס איינאָרדנען

אַ בעראַטונגס־שטעלע אין באַלוט

וועט פיל מיטהעלפען דעם „טאָז" צו פּאָפּולעריזירען דעם אַזוי וויכטיגען צווייג פון זיין אַרבייט.

דער „טראָפּען מילך" און פערשידענע מישונגען פאַר די זויג־קינדער ווערען אַרויסגעגעבען נאָר פאַר קינדער פון פרויען, וואָס געפינען זיך אונטער דער „טאָז"־אויפזיכט.

די מילך־קוך ביי „טאָז",

וואָס איז ערשט איצט פריש איינגעאָרדנעט איז געמאַכט לויט די מאָדערנסטע כללים פון היגיענע. די מילך און די מישונגען וועלען צוגעגרייט ווערען לויט די ספּעציעלע אָנווייזונגען פון די דאָקטוירים — מעהר פעט, וועניגער געדיכט א. אַ. וו. די מילך וועט אויך פערקויפט ווערען פאַר בעמיטעלטע, און אויף אַזאַ אופן וועט „טאָז" קומען צו הילף אויף אַנ'אַנדער אופן אויך פאַר דער מיטעל־בעמיטעלטער יודישער בעפעלקערונג.

יעדע וואָך ווערען מיט די מוטערס און מיט די פרויען, וואָס קלייבען זיך צו ווערען מוטערס געפיהרט שמועסען און ס'ווערען געגעבען פיל וויכטיגע אויפקלערונגען. צום בעדויערען זענען די דאָזיגע שמועסען נאָך וועניג פּאָפּולער; נישט אַלע ווייסען וועגען זיי, און זיי ווערען בעזוכט דורך צעהנדליגער, אַנשטאָט ווי ס'וואָלט געדאַרפט זיין דורך הונדערטער און טויזענדער. אויך אין דער הינזיכט וועט דער נייער לאָקאַל אויף באַלוט פיל מיטהעלפען צו פּאָפּולעריזירען די דאָזיגע שמועסען, און וועט ברענגען פיל נוצען דער יודישער בעפעלקערונג.

איינצייטיג מיט'ן נייעם לאָקאַל אויף באַלוט ווערט אויך טעטיג דער נייער שטאָק צו דעם פריהערדיגען רוים אויף אַנדזשעיאַ 1. ס'איז איצט צוגעקומען דער נייער 2. שטאָק, וואו ס'זענען איינגעאָרדנעט געוואָרען:

אַנ'אַמבולאַטאָריע פאַר שול־קינדער,

וואו ס'נעהמען אָן דאָקטוירים אויף אַלע ספּעציאַליטעטען,

אַ דענטיסטישער קאַבינעט

פאַר די שול־קינדער, די בעראַטונגס שטעלע פאַר די זויגענדע מוטערס און פאַר שוואַנגערע פרויען.

די ספּעציעלע אָפּטיילונג פאַר שול־היגיענע (לייטער ה' קאַגאַן) האָט אונטער איהר ערצטליכער אויפזיכט 2600 שול־קינדער פון ח"רים, ת"ת און געזעלשאַפטליכע שולען. צו זייער דיספּאָזיציע איז — דאָס אַמבולאַטאָריום, דענטיסטישער קאַבינעט א. א. וו.

בעת דער שאַרלאַך־עפּידעמיע זענען אויף 2 שטעלען (אין פּאָזנאַנסקי'ס שפּיטאָל און אויף אַנדזשעיאַ 1) איינגעאָרדנעט געוואָרען

פערהיטונגס־אימפונגען.

וועלכע אימפונגען זענען אַדורכגעפיהרט געוואָרען אויך אין אַ רייהע יתומים־הייזער, אָבער קיין סך איז נישט געמאַכט געוואָרען. אַזוי צ. ב. האָבען זיך אין דער ת"ת של הרב מייזעל ז"ל פון איבער 400 קינדער, געוואָלט אימפען בלויז — 90. אַנ'אימפונגס־שטעלע איז אויך איינגעאָרדנעט געוואָרען אין [illegible].

„טאָז" אָרדענט איין

פאָרלעזונגען

אויף פערשידענע טעמעס אין אייגענעם לאָקאַל און אין פערשידענע געזעלשאַפטליכע און פעראיינס־לאָקאַלען. די פאָרלעזונגען, וועלכע קומען כמעט אַלע פאָר אויף יודיש, ווערען זעהר גוט בעזוכט די

ספּאָרט־גרופּען

פון „טאָז", וועלכע האָבען אַלע מכשירים און אַ גוטען גרויסען זאַל אויף איבונגען, ענטוויקלען זיך גוט. די צאָהל טורנער דערגרייכט ביז 250, נאָר קען איצט אַ דאַנק דעם רוים פערגרעסערט ווערען און ס'וועלען ווידער אָנגענומען ווערען נייע טורנער.

„טאָז" בעזיצט אַ גוט איינגעאָרדנעטען

רענטגען־קאַבינעט.

קוואַרץ־לאַמפּען און די איינציגע אין לאָדז פינזען־לאַמפּ. ס'ווערט געלעגט פיל אויפמערקזאַמקייט אויף צו היילען פּאַוואַוס (פּאַרך). כדי צו ערמעגליכען די היילונג, ווערען פאַר די אָרימע פּראָווינצער אומגעקעהרט אפילו די רייזע־הוצאות.

אַלע קהלות אין דער אומגעגענד

זענען אויפגעפאָדערט געוואָרען אַלע זייערע קראַנקע מיטגלידער צו שיקען אַהער קיין לאָדז, וואו זיי וועלען אומזיסט געהיילט ווערען. נאָכ'ן ענדיגען דעם הייל־קורס בעקומען די אָרימע נייע היטלען, כדי צו פערהיטען זיך פון אַ נייער אָנשטעקונג.

די גאַנצע מעדיצינישע טעטיגקייט פון „טאָז" ווערט געפיהרט 6 טאָג אין וואָך אַ חוץ פרייטאָג. די פּראַקטיק האָט בעוויזען, אַז דוקא שבת און זונטאָג זענען די טעג פון דער שטאַרקסטער פרעקווענץ.

מיט אַ צייט צוריק האָט „טאָז" בעשלאָסען איינצואָרדנען אַ קינדער־היים, נאָר אין פערלויף פון די פאָרבערייטונגס־אַרבייטען האָט מען זיך ריכטיג אַרומגעזעהען, אַז פיל וויכטיגער איז צו שאַפען

אַ זויגלינג־היים,

בעזונדערס, ווען דער לאָקאַל ערלויבט עס; און טאַקי אין גרוימע זאַלען ווערען איינגעאָרדנעט 20 בעטלעך, דאָס וועט זיין די ערשטע יודישע זויגלינג־היים אין לאָדז.

אינ'ם קרייז פון דער לאָדזער טעטיגקייט געהט אויך אַריין בזשעזשין. 600 שול־קינדער ווערען געפלעגט אין אַ ספּעציעלער קיך, אַנ'אָרטיגע קאָמיטע גיט אַרויס צעטלען צו אַלע דאָרטיגע דאָקטוירים, מיט וועלכע זי האָט געשלאָסען אַנ'אָפּמאַך. ס'ווערען אויך אַרויסגעגעבען מעדיצינען.

דער

מאָנאַטליכער בודזשעט

דערגרייכט 500 דאָלאַר.

די וואַרשאַווער צענטראַלע פון „טאָז" אָרדענט איין איצט ווינטער־קאָלאָניעס פאַר שוואַכע און קראַנקע קינדער אין אָטוואָצק און אין דרוזקעניק. דאָס אויסהאַלטען פון אַ קינד קאָסט 4,25 אַ טאָג. פון דעם דאַרף דאָס קינד צאָהלען 1,50 זל. די רעשט דעקט די צענטראַלע. די לאָדזער אָפּטיילונג קען אויף די קאָלאָניעס אַרויסשיקען איהרע קינדער אָהן בעגרעניצונג.

איבערהויפּט ווערט

די אַרבייט פון דער צענטראַלע

איצט פעסטער און זיכערער. איצט ווערען געקויפט פלעצער אין טשעכאָצינעק און אָטוואָצק, און דאָרט וועלען אויפגעשטעלט ווערען אייגענע געביידעס, וואו ס'וועלען איינגעאָרדנעט ווערען די צענטראַלע הייל־קאָלאָניעס פון „טאָז" פאַר גאַנץ פּוילען.

די אַרבייט פון דעם היגען „טאָז" ווערט געפיהרט פון אַ פערוואַלטונג, וואָס בעשטעהט פון 20 פערזאָן מיט אַ פּרעזידיום פון 7 פערזאָן (ד"ר גאָלדמאַן, ד"ר שווייג, אינזש. לעבענהאַפט, ד"ר שיפּמאַן, ד"ר וואָלפסאָן, אַדוו. באַרונסקי און פרוי ד"ר מינדלין).

די דאָזיגע סימפּאַטישע אינסטיטוציע פערדינט די ברייטע אויפמערקזאַמקייט פון דער געזעלשאַפט און אַ גוטע אויפמערקזאַמע בעציהונג. די ברייטע יודישע מאַסען דאַרפען די געזעלשאַפט שטיצען, און אויסנוצען ווי ווייט מעגליך, ווייל וואָס מעהר די אינסטיטוציע וועט אויסגענוצט ווערען, אַלץ נעהנטער וועט זי ווערען צו איהרע צילען און אויפגאַבען.

— ווער ס'היט זיך אַליין, דעם היט גאָט!

י. הינדעס.

קליינער פעליעטאָן.

חלום חלמתי...

— מיין פריינד איז געשטאָרבען.

— געשטאָרבען — בעגראָבען.

און גע'חלומ'ט האָט זיך מיר, אַז ער איז מיר צו־חלום געקומען... ער האָט מיר דערצעהלט, אַז איהם האָט אַ שרעקליכער חלום געפייניגט, (טויטע חלומ'ען אַזוי ווי לעבעדיגע) איהם האָט זיך געחלומ'ט, אַז ער איז צוריק לעבעדיג געוואָרען, און האָט געמוזט דורכגעהן דעם לעבעדיגען חבוט־הקבר. און אַז געדויערט האָט עס אַ מינוט בסך הכל. אָבער אויסגעדוכט האָט זיך איהם, אַז עס געדויערט זיבעציג יאָהר...

— אַז איך בין צוריק געקומען צו מיר אין קבר — האָט מיר מיין געשטאָרבענער פריינד אין חלום דערצעהלט — האָבען מיך מיינע מתים־חברים נישט דערקאָנט, אַזוי האָב איך לאַ עליכם'דיג אויסגעזעהן, אַלט, צובראָכען און צושלאָגען; זיי האָבען אויף מיר געקוקט ווי אויף איינעם, וואָס קומט פון יענער וועלט... זיי האָבען מיר נישט געגלויבט „לעבען", דוקא איך זאָל זיי זאָגען, ווער האָט מיר דאָס אַזוי צוגעריכט... (טויטע זענען אויך נייגעריג).

און אַז איך האָב מיר שוין געהאַט אָפּגעפאַלען די ביינער אויסגעגלייכט, האָב איך זיך נישט געקאָנט ענטהאַלטען און האָב מיינע חברים דערצעהלט דעם אמת (אויפ'ן עולם האמת רעדט מען אמת).

— איך בין אַליין אַ לאָדזער — האָב איך פאַר זיי אָנגעהויבען מיין כפור־המעשה — און וויבאַלד אַ לאָדזער, בין איך טאַקע געווען אין — לאָדז.

לאָדז — האָב איך געזאָגט — איז אַ פאַבריקאַנט־שטאָט. אַלע זענען ביי זיי בעלי־מלאכות און מוזען נעבעך אָנקומען צום „אָרט" זיך לערנען אַ מלאכה...

אַ שטאָט, וואָס האָט אַ קראַנקען־קאַסע, — מיט דאָקטוירים, פעלדשערס, קאָנאָוואַלעס און אָפּשפּרעכערס און מוזען־מוז זי אָנקומען צום „טאָז" זי זאָל איהר היילען דעם ווי־זאָגט־מען־עס אויפ'ן של ראש...

אַ שטאָט מיט גבירים־אַדירים, סאַמע מיליאָנערען, ביליאָנערען, טריליאָנערען און לויטער גרויסע לייט מיט קוימענס און אָהן קוימענס, און מוזען־מוז זי האָבען פון אַמעריקאַנער געלדער אַ רעטונגס־קאָמיטעט...

אָט האָב איך אַמאָל געפרובט אין זייער קהלה שטוב אַריינקומען — האָב איך נישט געפינען קיין גאַנצען בענקעל זיך צו זעצען, ווייל אַלע זענען צובראָכען פון די כסדר'דיגע שמועסען, וואָס מען טוט דאָרט שמועסען בין מנחה למעריב ובין ימין ושמאל..

אַ יודיש טעאַטער האָבען זיי דאָרט, למשל, געהאַט, האָבען זיי איהם געהאַלטען אַזוי ווי יענער מלמד זיין ציג, ביז ער האָט אויסגעצויגען מיט די קאַפּיטקעס...

הכלל, עס איז דאָרט אַזאַ אויפלעבונג, אַזאַ תחית המתים, אַזאַ רוק, אַז איך האָב מיך קוים אַ גאַנצער אַרויסגעכאַפּט מיט די בעבעכעס, און — וואָס זאָל איך אייך אַ סך בריינען — אַ דאַנק דעם אויבערשטען, וואָס איך בין שוין דאָ צוריק אויף דער וועלט, און נישט אויף יענער וועלט — אין לאָדז...

— — — — — — — — — — — —

אַזוי האָט מיך אין חלום מיין געשטאָרבענער פריינד דערצעהלט, אָט דאָס אַלץ, וואָס ער האָט געזעהען אין חלום, און אַז דאָס איז אמת, זאָגט עדות מיין ניס, וואָס איך האָב בעת מעשה געגעבען מיט מיין פערקאַטערטען נאָז, וועלכער האָט מיך טאַקי אויפגעוועקט, און געצוואונגען מיך אַ ציה־צו־טון זיך פאַר'ן אויער...

שר של אש.

דער עקספּאָרט — קליין, דער אימפּאָרט — גרויס.

ס'איז פונקט צוגעפּאַסט צו אונזער איצטיגער לאַגע...

(ע) אין די לעצטע חדשים האָט זיך געלאָזט בעמערקען, אַז אַ חוץ דעם, וואָס עס האָט זיך בעדייטענד פערקלענערט דער עקספּאָרט פון לאָדזער מאַנופאַקטור, איז דער מאַנופאַקטור־מאַרק איבערפילט מיט סחורות פון אויסלענדישער אויסאַרבייטונג.

עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז אין משך פון אַ קורצער צייט האָט מען קיין לאָדז אַריינגעבראַכט 10 טויזענד טאָן מאַנופאַקטור־סחורה; בוימוואָהל־סחורות — 65 טויזענד טאָן אויף אַ סומע פון 1,744,600 זלאָטעס; וואָהלענע סחורות — 31 טויזענד טאָן אויף אַ סומע פון 605 טויזענד זלאָטעס; זיידענע און האַלב־זיידענע סחורות — 14 טויזענד טאָן פאַר 2 מיליאָן 419 טויזענד זל.

די אימפּאָרטירטע סחורות שאַפען אַ געוואַלדיגע קאָנקורענץ פאַר די היגע סחורות, און צוליב דעם האָט זיך אַ ספּעציעלע דעלעגאַציע געווענדעט אין וואַרשאַ צו די רעגירענדע קרייזען וועגען אַרויסגעבען אָפּהיטונגס־פעראָרדנונגען געגען דער נישט־געוואונשענער ערשיינונג.

קאָנצערט

פון יוזעף שליווינסקי.

היינט, מיטוואָך, האַלב 9 אויף דער נאַכט קומט פאָר אין זאַל פון פילהאַרמאָניע דער קאָנצערט פון בעוואוסטען פּיאַניסט יוזעף שליווינסקי.

דאָס איז דער 7־טער קאָנצערט פון דעם ציקל פון די „גרויסע קינסטלער".

דער קינסטלער וועט שפּילען נאָר איין מאָל אין דעם סעזאָן.

רודאָלף שילדקרויט אין קינאָ „קאַסינאָ".

נאָך פיל מיה איז געלונגען דער דירעקציע פון קינאָ „קאַסינאָ" צו בעקומען דאָס פּראַכטפולע בילד „פאָטערס און קינדער", און היינט קומט פאָר די פייערליכע פּרעמיערע. דאָס בילד איז געגאַנגען מיט'ן גרעסטען ערפאָלג אויף אַלע וועלט־עקראַנען און די גאַנצע וועלט־פּרעסע האָט זיך זעהר וואַרם אַרויסגעזאָגט וועגען דעם בילד. דאָס לאָדזער יודישע קינאָ־פּובליקום וועט געוויס אויסנוצען די געלעגענהייט צו זעהען דאָס בילד בפרט ווען די הויפּט־ראָלע קרעאירט דער גענאַלער יודישער קינסטלער רודאָלף שילדקרויט.

Dr. med. I. WAJNBERG

Cegielniana 47 tel. 26-02

ווענערליכע קראַנקהייטען. ספּעצ. לונגען און האַרץ־קראַנקהייטען בעשטראַלונגען מיט קונסטליכער בערג־זון.

נעמט אָן פון 3—5 נאָכמיטאָג.

וויאזוי דארף בערעכענט ווערען דאס דירה-געלד

פאר איינצימערדיגע וואוינונגען צוזאמען מיט ווערקשטאטען?

אין דער לעצטער צייט פארמערען זיך די סכסוכים פון די הויזווירטען מיט זייערע לאקאטארען.

דאס מאל האנדעלט זיך וועגען דעם, צי איז די נאוועלע פון 27. מערץ 1926 וועגען אפשטעלען אין משך פון לויפענדען יאהר די 6 פראצענטיגע קווארטעלדיגע הוספות אויך חל אויף אזעלכע איינשטוביגע וואוינונגען, אין וועלכע ס'ווערט גלייכצייטיג אויך געפיהרט א ווערקשטאט.

לויט'ן ארטיקעל 1 איז די דערמאנטע נאוועלע בעשטימט נאר פאר דער קאט. לאקאלען, וואס זענען פארגעזעהען אין פונקט A טייל 1 ארט. 6 פון דעקרעט וועגען לאקאטארען-שוץ, ד. ה. פאר איינשטוביגע וואוינונגען מיט אדער אהן קוך און בלויזע קיך.

דאגעגען צו דער גרופע איינשטוביגע לאקאלען, וועלכע ווערען דערמאנט אין פונקט B, ד"ה וואס זענען פארנומען דורך האנדווערקער-אנשטאלטען, וועלכע קויפען אויס 8 קאטעג. פאטענט, האט די נאוועלע נישט קיין שייכות.

פון דעם אויבינען איז קלאר, אז די ערשטע גרופע נעמט ארום די איינצימערדיגע דירות, אין וועלכע מען וואוינט; צו דער צווייטער גרופע ווייטער געהערען יענע איינשטוביגע לאקאלען, וועלכע זענען אויסשליסליך פארנומען דורך ארבייטס-אונטערנעהמונגען.

דער שווערפונקט פון דער אויבענגעשטעלטער פראגע בעשטעהט טאקע גאר אין דעם, צו וועלכער פון די צוויי אויסגערעכענטע קאטעגאריעס קאן מען צוטיילען אזעלכע איינשטוביגע לאקאלען, וועלכע ווערען טאקע בענוצט אלס וואוינונג, אבער אין דער זעלבער צייט ווערט דארט אויך געפיהרט א האנדווערקער אונטערנעהמונג.

לויט אונזער מיינונג דארפען אזעלכע דירות אומבעדינגט פעררעכענט ווערען צו דער קאטעגאריע A, שוין דערפאר אליין, וואס די אייגענטליכע בעשטימונג פון אזא לאקאל איז דאך קודם כל–צו וואוינען.

איבעריגענס גילט א יורידישער כלל, אז ביי יעדען צווייפעל אין דער געזעצליכקייט פון א פראגע בעוועגט דער פרינציפ פון גערעכטיגקייט.

פון דעם שטאנדפונקט ארויסגעהענדיג, האבען מיר ביי יעדער געלעגענהייט אנגעוויזען אונזערע לעזער, אז פאר איינצימערדיגע לאקאלען (אהן אדער מיט קוך), וואו עס ווערט גלייכצייטיג געפיהרט א ווערקשטאט, אלץ איינס צי מיט אדער אהן פאטענט, דארף מען צאהלען דירה-געלד לויט'ן פראצענט-פוס פון פונקט A טייל 1 ארט. 6 פון דעקרעט וועגען לאקאטארען-שוץ. ממילא זענען שוין אזעלכע דירות פריי פון די 6-פראצענטיגע קווארטאלדיגע הוספות אין משך פון לויפענדען יאהר.

אמת, שוין דירעקט גופא, סיי אין דער נאוועלע צום דעקרעט ווערט טאקע דער ענין אזוי קלאר און ענטשידען נישט בעלויכטען. צום העכסטען געריכט, וועמענס אורטייל וואלט די פראגע ענטגילטיג געלעזט איז נאך אזא סכסוך אויך נישט דערגאנגען.

בלייבט אונז איבער זיך דערווייל צו רעכנען מיט דער טעגליכער געריכטס-פראקטיק.

ליגען טאקע פאר אונז א גאנצע רייה אורטיילען, פון וועלכע ס'איז צו זעהן, אז די פרידענס-געריכטען פון פערשידענע קרייזען קוואליפיצירען אזעלכע דירות, אויך לויט'ן פונקט A און משפט'ן צו אויף דעם סמך לטובת די בעלי בתים פאר יעדען קווארטעל פון לויפענדען יאהר נאר 43 פראצ. פון גרונד-דירה געלד, א חוץ פאר די אויסגאבען.

י. אינפעלד.

ביליגערע באהן-בילעטען

וועלען בעקומען לאדזער וואיאזשארען.

(ע) בשעתו האט דער לאדזער וואיאזשארען - פעראיין אונטערגענומען א ברייטע אקציע צו פערלייכטערען די ארבייט פון די וואיאזשארען ביים בעדינען דאס פראווינצער פובליקום. צווישען אנדערע האבען די וואיאזשארען געבעטען וועגען ביליגע באהן-בילעטען.

דער ענין איז בעהאנדעלט געווארען אין דעם קאמוניקאציאנס-מיניסטעריום און דער פארשלאג איז אנגענומען געווארען, אזוי אז אין דער נאהענטסטער צייט וועלען די וואיאזשארען שוין קענען בעקומען ביליגערע באהן-בילעטען.

פאר שלאגען זיין מאמען

וועט ער דארפען זיצען א האלב יאהר.

אין לאדזער קרייז-געריכט איז פארגעקומען דער פראצעס נעגען וולאדיסלאוו מאלאכאווסקי, וועלכער ווערט בעשולדיגט, אז ער האט צושלאגען און שווער פערוואונדעט זיין פאטער סטעביסלאוו מאלאכאווסקי.

דער בעשולדיגטער זאגט, אז דער פאטער פלעגט איהם פערפאלגען, נישט געבען קיין עסען, און ווען ער, דער בעשולדיגטער, איז בעקומען פון מיליטער-דינסט און נישט געקענט באלד בעקומען קיין ארבייט, האט איהם דער פאטער געטריבען פון שטוב; דאס האט איהם שטארק אויפגערעגט און ער האט דערפאר דעם פאטער געשלאגען.

דאס געריכט האט פער'משפט דעם בעשולדיגטען וולאדיסלאוו מאלאכאוויסקי צו 6 חדשים טורמע.

די גרינדונג פון מאגאזין שניידער-מייסטער-פעראין.

שבת, אין אווענד איז אונטערן פארזיץ פון ה' גאלדבערג פארגעקומען א גרינדונגס-פערזאמלונג פון מאגאזין שניידער מייסטער-פעראיין.

דער פארזיצער אינפארמירט די פערזאמלטע די סבות, וועלכע האבען געבראכט צום פערלאזען דעם שניידער-מייסטער-פעראיין און שאפען א זעלבסטשטענדיגען ארגאניזאציע פון די מאגאזין-שניידער. כדי דאס אבער צו פערווירקליכען איז נויטיג א בעטראג פון 4000 זל. ער רופט די פערזאמעלטע באלד צו שאפען די נויטיגע סומע.

ראדאמיצקי גיט אן אנ'ערקלערונג אז 1710 גר. זענען שוין געזאמעלט געווארען און געפינען זיך שוין ביים קאסירער.

ער רופט די מיטגלידער באלד צו בעשטייערן זיך אויפ'ן לאקאל-פאנד. די וועלכע קאנען די בעשטייערונג נישט איינצאלען באלד, זאלען זיך מתחייב זיין דאס איינצאהלען אין פערלויף פון 2 טאג.

צום שלוס ווערט אויסגעוועהלט א צייטווייליגע פערוואלטונג פון די הערען משה גאלדבערג — (פארזיצער) איצקאוויטש, (ויצע פארזיצער) צ. פישער, (קאסירער) מינסקי, (סעקרעטאר) בענקעל, בראנכע, לעווקאוויטש גראך, ראדאשיצקי, שערמאן טארטער, פעלדשטיין, רעדער. רעוויזיאנס - קאמיסיע: בראון גלוכע, מיעדאוויק.

א הויז-ווירט

אדער א פשוט'ער שלעגער?

(—) דער איינוואוינער פון וועסאלאגאס 12, הענדעלעס, גיט אונז איבער, אז צוליב דעם, וואס זיין ווירט הערש-מאטעל פאטשארקאווסקי וויל א הוספה אויפ'ן דירה-געלד און ער, הענדעלעס, וויל נישט געבען, איז איהם דער ווירט בעפאלען אויפ'ן הויף און מערדערליך צושלאגען.

ה' הענדעלעס האט דעם שלעגער-ווירט אנגעקלאגט אין געריכט.

פארלעזונג

פון ווענאווא-דלוגאשעווסקי.

מארגען אין אווענט וועט דער בעקאנטער פרעלעגענט ווענאווא-דלוגאשעווסקי אין פילהארמאניע האלטען א פארלעזונג א. נ. „די שווארצע העמדלער".

דער פרעלעגענט וועט זיך אבשטעלען אויף מוסאליני'ס טעטיגקייט, דער האנדלונג פון די פאשיסטען א. א. וו.

קעלבער-ארבייטער.

די קעלבער-ארבייטער אין די שחט-הייזער האבען זיך ארגאניזירט און זענען אריינגעטראטען אלס א סעקציע אין פראפעסיאנעלען פעראיין פון פלייש-בעארבייטונגס-בראנזשע. די סעקציע ציילט שוין איבער 30 מיטגלידער.

נעבעך,

בעשטראפט א הויז-ווירט.

(מ) אויף דער אנקלאגע פון דער דירה אינספעקציע האט דאס פרידענס-געריכט בעשטראפט דעם הויז-ווירט פון באריש-גאס 13, רודאלף בערגער, וועלכער האט זיך נישט אונטערגעווארפען דער פעראָרדנונג פון דער דירה-אינספעקציע צו פעריכטען דעם דאך ביי דער לאקאטארקע קאראשינא שייבלער מיט 10 טאג ארעסט אדער 100 זלאטעס שטראף.

גלייכצייטיג האט דאס געריכט פער-[illegible] דעם רעמאנט אין משך פון 14 טאג. אין געגענפאל וועט דעם רעמאנט אדורכפיהרען דער מאגיסטראט אויפ'ן חשבון פון דעם הויז-ווירט.

נייע אויסשטעלונג

אין דער קונסט-גאלעריע.

(מ) היינט 5 א זייגער נאכמיטאג קומט פאר די ערעפנונג פון דער בילדער-אויסשטעלונג פון דעם בעריהמטען באטאליסט קארל ווירוש-קאוואלסקי.

די אויסשטעלונג אין דער היגער קונסט-גאלעריע וועט דויערען זעהר א קורצע צייט, ווייל שוין דעם 13.טען ווערט ערעפענט אן אנדער אויסשטעלונג.

פון „בית-יעקב".

דער זשורנאל. — די בחנם'דיגע שולע. — וויזיט פון פרל. ראטשילד.

— עס איז ערשינען דער חשון-נומער פון ב"י זשורנאל, ארגאן פון „בנות אגודת ישראל" אין נומער געפינט זיך א רייה מאמרים אין יודיש און פויליש, צוו. אנד. פון דר. דייטשלענדער, הרב שמואל דור לאטקי, א. ג. פרידענזאן, חי' הינדא לעווי, שרה שענירער א. א.

*

— די בחנם'דיגע „בית-יעקב"-שולע ביי „בנות אגודת ישראל" (וכאדניא 66) ענטוויקעלט זיך גוט. ביים הייגיגען טאג לערנען אין דער שולע שוין ביז 50 תלמידות.

די פעדאגאגישע לייטונג פון דער שולע האט רעדאקטאר ה' א. ג. פרידענזאן.

*

— די דאצענטין פון קראקאווער סעמינאר פרל. ראטשילד פון ציריך האט געוויילט אין לאדז און בעזוכט די רעדאקציע פון „בית-יעקב"-זשורנאל.

צום סכסוך

אין דער טאמאשאווער קראנקען-קאסע.

(ד) ווי מיר דערוויסען זיך, האבען זיך די סכסוכים אין דער פערוואלטונג פון דער טאמאשאווער קראנקען קאסע פערענדיגט אויף דעם אופן, אז לויט א פעראָרדנונג פון דעם קרייז-אמט פון די פערזיכערטע ווערט די פערוואלטונג פון דעם ערשטען נאוועמבער אן אויפגעלעזט.

ביז עס וועט זיך בילדען א נייע פערוואלטונג איז בעשטימט געווארען א ספעציעלער קאמיסאר.

וואצלאוו שערעשעווסקי אין לאדז.

זיין פארלעזונג וועגען „מוסאליני און פילסודסקי".

(–) זונטאג איז אין זאל פון פוילישען טעאטער פארגעקומען א פארלעזונג פון דעם בעקאנטען פוילישען ליטעראט און דראמאטורג וואצלאוו שיעראשעווסקי א. ד. ט.: „בעניטא מוסאליני און יוזעף פילסודסקי".

די פארלעזונג האט צוגעצויגען א גרויסען עולם מענשען, וועלכע זענען געווען נייגעריג צו הערען די מיינונג פון דעם בעריהמטען שריפטשטעלער איבער די צוויי פאפולערע נעמען: מוסאליני און פילסודסקי.

קודם כל האט שיעראשעווסקי אויסגעדריקט זיין אונצופרידענהייט דערמיט, וואס א טייל ווארשאווער צייטונגען האבען געדרוקט טענדענציעזע בעריכטען פון זיין פארלעזונג אין ווארשא. אין די בעריכטען איז ער, שיעראשעווסקי, פארגעשטעלט געווארען ווי א פאשיסט!

„איך בין נישט קיין פאשיסט און זיכער נישט קיין ליבהאבער פון פאשיזם — האט געזאגט שערעשעווסקי – איך וויל נאר כאראקטעריזירען די צוויי העלדען: מוסאליני און פילסודסקי".

אין א קנאפען 2-שעה'דיגען רעפעראט האט וואצלאוו שעראשעווסקי צוערשט גענוי אנאליזירט די טעטיגקייט פון פילסודסקי'ן פון זיין יוגענד ביז'ן היינטיגען טאג און דערנאך – אויף דעם זעלבען אופן מוסאליני.

כאראקטעריזירט מוסאליני'ן און פילסודסקי'ן האט שערעשעווסקי טאקע גענוי אביעקטיוו. אבער פון צווישען די ווערטער האט מען געקענט גאנץ בולט דערקענען, אז שערעשעווסקי האט גאנץ שטארקע סימפאטיעס פאר מוסאליני'ן און מוסאליניזם.

דער עולם צוהערער איז אוועק אהן שום בעזונדער'ע איינדריקען.

בריף אין רעדאקציע.

חשוב'ע רעדאקציע!

אין צוזאמענהאנג מיט דער רעזאלוציע פון צענטראלען האנדווערקער-ראט, (זאוואדזקא 5) וואס איז געווען פערעפענטליכט אין נומער 246 פון אייער וו. צייטונג, „אז די האנדווערקער-באנק איז א אינסטיטוציע פאר אלעמען נאר נישט פאר האנדווערקער" האבען מיר פעסטצושטעלען אט וואס:

מיר א גרופע היטעל-כאלופניקעס, וואס זענען צוליב פערשידענע סיבות ארויסגעשטויסען געווארען פון אונזערע ארבייטס-פאזיציעס האבען זיך געוואנדען צו דער האנדווערקער-באנק נאך א הלואה, כדי מיר זאלען קענען זעלבסטשטענדיג אנהויבען עפעס ארבייטען און זיך דערנעהרען.

מיר האבען זיך געוואנדען צום פיהרער פון באנק ה' ארדינאנס און ער האט מיט פאטערליכער אינטערעסירונג און פערשטענדניש אויסגעהערט אונזער בקשה און צוגעזאגט זיין אונטערשטיצונג.

מיר זענען א צווייט מאל איינגעלאדען געווארען צו א זיצונג אין באנק און די גאנצע אנפירערשאפט פון באנק האט זיך אינטערעסירט מיט אונזער ווארל און צוגעזאגט ווי שנעלסטען צו ערפילען אונזער פערלאנג.

מיר זענען פון דעם ווארימען קבלת פנים ערמוטיגט געווארען און אונזער פערצווייפעלטע לאגע. און אוועקגעגאנגען זענען מיר אלע מיט'ן געדאנק, אז דער יודישער האנדווערקער אין לאדז איז נישט הפקר, ווען ער האט אזא אינסטיטוציע ווי ס'איז די האנדווערקער באנק.

מיר ווענדען זיך דעריבער צו די מחברים פון דער אויבענדערמאנטער רעזאלוציע, מען דארף גישט פערמאגען קיין פונק געזעלשאפטליכע אחריות, כדי צו קענען צוליב קליינליכע גייסטיגע חשבונות בעשמוצען אין אזא אנגעווייטאגטער צייט איינע פון די וויכטיגע אינסטיטוציעס פון יודישען האנדווערקער לעבען.

מיט אכטונג

סעקציע היטעל-כאלופניקעס.

יורידישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" אנטווארטען אויף יורידישע פראגען, וואס ווערען צוגעשיקט נאר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

מודעה.

יורידישע אפטיילונג פון „נייעם פאלקסבלאט"

ביים דערלאנגען אנ'אנפראגע אויף א יורידישע עצה דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאן מיט דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט אריינגעגעבען. אויף אנפראגען אהן קופאן וועט מען ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 3. נאוועמבער 1926.

2372. א געטרייער לעזער פון נאוואזארזשעווסקא.

אויב מען האט אייך פאראיאהרען בעפרייט פון צאהלען דאכאדאווע איז נאך נישט דעראפן געדרונגען, אז מען וועט אייך דאס יאהר אויך בעפרייען. איהר מוזט ווענדען דעם דערלאנגען א רעקורס. צייט האט איהר א גאנצען חודש.

2373. לעאן פארבער.

דאס געריכט האט אגולירט אייער בקשה וועגען א ווילאנסשטיניע נישט פערמאר, וואס איהר האט זיך נישט פערופען אויף אנ'ענטשפרעכענדען ארטיקעל פון אוסטאוו וועגען דער ציוויל-פראצעדור, נאר דערפאר, וואס איהר האט די אנקלאגע געוואנדען געגען א נישט בערופענעם פערזאן און געמליך: איהר האט בעדארפען פערקלאגען נישט דעם פערזאן פאר וועמענס חוב מען האט געלעגט אן ארעסט אויף אייערע זאכען, נאר די גענעראל-פראקוראטור, וועלכע רעפרעזענטירט אין מאטעריעל-רעכטליכען הינזיכט די אינטערעסען פון דער מלוכה.

2374. M. M.

2375. א לעזערין פון אלעקסאנדער גאס 6.

2376. שטיינהויער.

2377. א לעזער פון נאווראט.

2378. א גרופע פערשפעטיגטע רעזערוויסטען.

ווענדעט אייערע ענינים מוזט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט טעגליך פון 3 ביז 4 אין רעדאקציע, מיטברענגענדיג די צייטונג.

2379. א לעזער פון וושכאדניא 50.

אויב איהר בענוצט דעם צימער בלויז צו ארבייט און די קיך צו וואוינען דארפט איהר פאר דיזם צימער בעצאהלען דירה-געלד לויט דער קאט. B ד"ה פאר'ן לויפענדען קווארטל 66 פראצ. א חוץ פאר די אויסגאבען. פאר דער קיך, אין וועלכער איהר וואוינט, דארפט איהר צאהלען לויט'ן פראצענט-פוס, וואס איז פארגעזעהען אין פונקט A. וואס בעטרעפט פאר אלע קווארטלען פון לויפענדען יאהר–43 פראצ. און 6 פראצ. אויפ'ן חשבון פון די אויסגאבען. קוים איז דאס גרונד-דירה-געלד פאר דיביידע אוביקאציעס נישט בעזונדער פעסטגעשטעלט קאן דער הויז-ווירט פון אייך פאדערן דירה געלד פאר'ן גאנצען לאקאל לויט דער קאט. B.

2380. שלמה ב.

אויב אייער פאטער איז 75 יאהר אלט, דארף שוין זיין געזונדצושטאנד דורך קיין קאמיסיע נישט אונטערזוכט ווערען וואס שייך דער גילטיגקייט פאר אייך אנ'אפיעקינסטווא איז די זאך אפהענגיג פון אייער פאמיליע און מאטעריעלע אומשטענדען.

2381. קליינמאן.

ווענדעט זיך מיט א בקשה צו אייער פ. ק. או. אז מען זאל אייך איבערשיקען די עווידענץ נאך לאדז.

דזשערזשינסקי און די יודישע טאָכטער.

א בלוטיגע ליבעס טראַגעדיע וואָס האָט זיך אָנגעהויבן אין רוסלאַנד, און פאַרענדיגט מיט זעלבסטמאָרד פון א יודישער פרוי אין פּאַריז.

(ס ו ף)

די שרעקליכע ידיעה האָט רבקה'לע בעקומען ערשט אַ צייט שפּעטער, ווען זי האָט געשריבען צו איהר מאַנ'ס עלטערן אין דאָרף. זיי האָבען איהר געשריבען, אַז וואַסילי איז דערשאָסען געוואָרען צוליב דעם, וואָס ער האָט איהר געהאָלפען מאַכען דעם אַטענטאַט אויף דזשערזשינסקי'ן און דערנאָך אויך איהר געהאָלפען צו ענטלויפען אין אויסלאַנד ווייטער, האָבען זיי איהר געלאָזט וויסען, אַז קאַרל, דאָס יונגעלע, האָדעוועט זיך ביי זיי און איז זעהר אַ געראָטען קינד. ער איז זייער איינציגער טרייסט. זיי רופען איהם אָבער קיריל, ווייל קאַרל איז עפּעס אַ ווילדער דייטשער נאָמען, און דאָס קינד אַליין שעהמט זיך מיט איהם צווישען די דאָרפישע קינדער...

פון נאָך דעם בריף אָן איז רעוועקאַ אַריינגעפאַלען אין אַ טיפער מרה-שחורה, אין אַ שטענדיגער אומעדיגער פאַרטראַכטקייט. זי פלעגט אַלץ רעדען וועגען דעם, ווי אַזוי איז זי דאָס געווען אַזוי נאַריש, און געגלויבט, אַז וואַסילי וועט זיך קענען אַרויסדרעהען פון די הענקערס הענד, נאָכדעם וואָס ער האָט געטון פאַר איהר... געטון געגען זיין אייגענעם געוויסען .. בלויז פון ליבע אַליין !.. און ווי אַזוי האָט זי עס אָנגענומען פון איהם אַזאַ שווערען קרבן און איהר פריערדיגע אידעע-פיקס, אָדער ווי די פּסיכאָלאָגען מוטער האָט זיך אויסגעדריקט, איהר אַלטער שגעון, האָט זיך אין איהר ווידער אויפגעכאַפּט: זי מוז נעהמען נ ק מ ה !...

די מוטער פלעגט זיך מיהען איהר אַרויסצושלאָגען פון קאָפּ איהרע פינסטערע געדאַנקען. זי פלעגט איהר מיהרען צו דאָקטוירים ספּעציאַליסטען, זי פלעגט מיט איהר אַרומפאָהרען אין פאַרשידענע בעלעבטע פראַנצויזישע קורערטען, — אין ניצאַ, אין מאָנטע-קאַרלאָ אין וויכי, וואוהין מענשען פון דער גאַנצער וועלט קומען צו פאָהרען צו פאַרברענגען פרעהליך די צייט אין פאַרשידענע שוועגערגניגענס... געלד איז נאָך דערוויילע דאָ. די אַרויסגעפיהרטע בריליאַנטען זענען נאָך נישט אינגאַנצען אויפגעגעסען... און רעוועקאַ איז נאָך געווען שעהן און יונג... די מוטער האָט נאָך געמיינט, אפשר וועט זיך נאָך עפּיס מאַכען אַ „גליקליכע בעגעגעניש“... אָבער רעוועקאַ האָט פון דעם אַפילו נישט געוואָלט הערען... זי האָט שטענדיג געהאַלטען אין איהרע קליידער בעהאַלטען א רעוואָלווער און אַלץ געטראַכט וועגען דעם, ווי אַזוי זי וועט זיך אומקעהרען אין רוסלאַנד, אין מאָסקווע, און נאָכאַמאָל פון דאָס ניי אויספּרובירען איהר גליק; אפשר וועט זי איצט מעהר געשיקט זיין... זי האָט דאָך איצטער נאָך מעהר האַר וועמען צו נעהמען נקמה פון דעם מערדער, פון דזשערזשינסקי'ן... איינציגע מאָל האָט זי זיך זאָגאַר שוין געהאַט אַרויסגעגנב'עט פון דער מוטער און זיך געוואָלט לאָזען אין וועג צוריק אין רוסלאַנד, אַריבערצוגנב'ענען די גרעניץ... די אומגליקליכע אַלטע מוטער פלעגט איהר אָבער היטען די טריט, און יעדעס מאָל, גאָר אין דער לעצטער מינוט, פלעגט זי איהר צוריקברענגען אַהיים אין זייער פּאַריזער וואוינונג אויף פּאַסי...

דאַרף זיך מאַכען די געשיכטע מיט דזשערזשינסקי'ס פּלוצלונגדיגען טויט, וואָס די היגע בלעטער האָבען אַזוי פאַננאַנדערגעטראַגען. רעוועקאַ פלעגט לייענען טאָג אין נאַכט אַלע איינצעלהייטען און איז געוואָרען אַלץ פינסטערער און פינסטערער. זי איז אַרומגעגאַנגען ווי אַ שאָטען... איבערהויפּט — פלעגט זי זאָגען פאַר איהר מוטער — איז אַלץ נישטיג. זי האָט נישט קיין ציל און קיין צוועק מעהר אין לעבען. די אַלטע האָט עס נישט גוט פערשטאַנען... מערקווירדיג, זי אַליין, די מוטער, האָט זיך יענע טעג גאָרנישט געקענט אָפּרעהען... דאַרף מען דען זיך איינשטעלען דאָס לעבען און זוכען צו נעהמען אַליין נקמה? דעם מענשען'ס האַנד טרעפט נישט אַלע מאָל אין ציל, אָבער גאָט'ס האַנד טרעפט שטענדיג... אַז ער וויל, איז אין איין אויגענבליק אויס דזשערזשינסקי!.. מען דאַרף נאָר האָבען געדולד און וואַרטען !..

— אָט האָט דער אויבערשטער בעצאָהלט דעם רשע אויף פאַר אונז, טעכטער'ל !..

רבקה'לע האָט איהר אָבער דערויף גאָרנישט געענטפערט. זי איז אַלץ געזעסען פערטראַכט אויף דער הויכער ברייטער קאַנאַפּע, האַלטענדיג דעם קאָפּ אָנגעשפּאַרט אויף ביידע הענד... אין שטאָדט איז שוין געוואָרען אומערטרעגליך הייס... אַלע זענען שוין לאַנג ציפאָהרען, ווער אין די בערג, און ווער צים ים... די אַלטע האָט געפּרואווט איינרעדען איהר טאָכטער, מען זאָל שוין אויך וואוהין עס איז אַוועקפאָהרען.

— נאָר גיך, מאַמינקע — פלעגט זי איהר ענטפערען — וועסט שוין קענען פאָהרען

— און דו, מיין טאָכטער? — האָט די אומרוהיגע מוטער געפרעגט — דו וועסט בלייבען דאָ?

— ניין, מאַמינקע — האָט זי איהר געענטפערט — איך וועל אויך פאָהרען. האָב קיין מורא נישט, איך וועל דאָ נישט בלייבען...

און אין מיטען דער נאַכט, ווען די אַלטע מוטער האָט שוין געשלאָפען, האָט זי פּלוצלונג זיך אויפגעכאַפּט פון אַ שאָס אין דער טאָכטער'ס צימער. די האַנד, וואָס האָט זיך געצילעוועט געגען דזשערזשינסקי'ן און נישט געטראָפען, האָט איצט פּונקט געטראָפען ווען זי, האָט די קול געוואַנדעט געגען דעם אייגענעם האַרצען... אויפ'ן טישעל איז געלעגען אַן אָנגעשריבענער צעטעל:

„דער, וועלכער איז שולדיג אין דעם טויט פון צעהנדליגער טויזענדער נפשות און דעם טויט פון מיין קריסטאַל-ריינעם מאַמזער און פון מיין אומענדליך טייערען מאַן, טראָגט די פאַראַנטוואָרטליכקייט אויך פאַר מיין פריהצייטיגען סוף“...

— וואָס איז צו רעדען און וואָס איז צו פּענה'ן? — האָט די אַלטע אומגליקליכע מוטער אָפּגעווישט איהרע רויטע אויגען, פאַרענדיגענדיג איהר טרויעריגע ערצעהלונג, — רבקה'לע האָט אָנגעהויבען נישט ווי אַ יודישע טאָכטער, און געענדיגט נישט ווי קיין יודישע טאָכטער. נישט איך, נישט אודאי מיין מאַן, עליו השלום, האָבען עס פערדינט... איהם אַ ליכטיגען גן-עדן זאָל ער האָבען, איז נאָך גוט: ער האָט מיט זיינע אויגען נישט צוגעזעהן נישט איהר חרפה, נישט איהרע יסורים.. און איך, אַן אַלטע מאַמע, אין דער פרעמד, מוז דאָס איצט דאָ אַליין אויסשעהן, וועה איז מיר !...

די אַלטע האָט אָהן לשון פערבראָכען מיט די הענד... נישט זאָגענדיג איהר אַ וואָרט, בין איך אַרויס מיט שטילע טריט דורך דער טיהר אויף דער גאַס...

י. בערלאָוויטש.

125 יעהריגער יובל פון א סינאַגאָגע

נ י ו - י אָ ר ק, דעם 25-טען אָקטאָבער האָט די עלטעסטע שול פון אַמעריקאַ, וועלכע טראָגט דעם נאָמען „רודף-שלום-קאָנגרעגיישען“ אין פילאַדעלפיאַ געפייערט איהר 125-יאָהריגען יובל. די דאָזיגע שול איז געגרינדעט געוואָרען פון פּוילישע און דייטשע איינוואַנדערער אין יאָהר 1802.

היינט איז זי איינע פון די רייכסטע און בכבוד'סטע שולען אַמעריקאַ און אייראָפּע. דער שול-ראַבינער ליאָ וואָלפּיי קריגט אַ געהאַלט פון 18,000 דאָלאַר אַ יאָהר. ער איז דער פּרעזידענט פון דער צענטראַל-קאָנפערענץ פון די אַמעריקאַנער-רבנים. די רודף-שלום-קאָנגרעגיישען האַלט זיך שטרענג אָן דער יודישער טראַדיציע.

שווער צו זיין א יודישער מאַרטירער

נ י ו - י אָ ר ק. מענדעל ביילים, דער יודישער מאַרטירער פון קיעווער בלוט-בלבול, געפינט זיך איצט אין אַמעריקע אויף גרויסע צרות. ווי די אַמעריקאַנער יודישע צייטונגען זענען מודיע, איז ביילים איצט געצוואונגען צו מאַכען אַ טורנע איבער די גרעסטע שטעדט אין אַמעריקאַ, וואו ער וועט האַלטען פאָרלעזונגען וועגען זיין פּראָצעס און זיין לעבענס-געשיכטע, כדי דורכצוקומען „צו מאַכען אַ לעבען“.

זיין טורנע האָט ביילים אָנגעהויבען פון באָסטאָן.

געוו. שפּילער פון ווינער „הכח“ קערען זיך אום צוריק קיין ווין.

ו י ע ן, 2 (ספּ. טעל.) דאָ איז פאָרגעקומען די גענעראַל - פאַרזאַמלונג פון דעם ספּאָרט-פעראיין „הכח“.

אַלס פּאָרזיצער האָט מען ווידער אויסגעוועהלט איינשטימיג ד"ר קערנער.

אַ גרויסען רושם האָט אויף דער פאַרזאַמלונג געמאַכט די טעלעגראַם פון די געוועזענע „הכח“-שפּילער, וועלכע געפינען זיך איצט אין אַמעריקאַ, גוטמאַן, ניימעלד, אייזענהאָפער און הוילער. אין וועלכער זיי בעגריסען די פאַרזאַמלונג אין האָפען, אַז גלייך נאָך דעם ווי עס וועלען זיך ענדיגען זייערע קאָנטראַקטען מיט די אַמעריקאַנער קלובען, וועלען זיי ווידער קענען פערטיידיגען דעם ווייס-בלאָהען פאָהן פון „הכח“, מיט אַנדערע ווערטער זיי האָפען שוין אין ענדע אַפּריל אָדער אין אָנהויב מאַי צו שפּילען אין ווינער „הכח“. די טעלעגראַם האָט מען אויפגענומען מיט לאַנג דויערנדע אַפּלאָדיסמענטען.

רעדאַקציאָנס-קאָלעגיום:
מ. בראָדערזאָהן, ל. בראַנט, ח. י. ברוסטאָווסקי, ב. זינגער
פעראַנטוואָרטל. רעד.: ה. קויפמאַן.
אַרויסגעבער: פערלאַג „נייער פאָלקסבלאַט“, פּראָדוציר-קאָאָפּעראַטיווע מיט פאַי-האַפטונג.

די ליבעס פון אַ קייזערין.

היסטאָרישער ראָמאַן פון לעבען אין רוסישן קייזערליכן הויף

(21 פון ל. זאַכער מאַזאָך.

.31

די מסירה.

שובאַלאָוו האָט נאָכאַמאָל און נאָכאַמאָל גערעדט מיט דער צאַריצאַ וועגען פּיאָטר פאָן האָלשטיין, איז בעשטאַנען אויף דעם, אַז זי טאָר איהם נישט מאַכען פאַר איהר יורש, אָבער זיינע רייד האָבען נישט געהאָלפען.

יעליזאַוועטע האָט אָוועקגעשיקט אַ בריף אין טרייסען צו דעם פערצען-יעהריגען הערצאָג פּיאָטר פאָן האָלשטיין, אַז ער זאָל קומען צו איהר אין הויף. זי האָט איהם געוואָלט ערציהען פאַר'ן רוסישען טראָן.

פון היזיגען בריף האָבען נישט געוואוסט נישט בעסטושעוו און נישט שובאַלאָוו.

אָנהויב פעברואַר 1743, איז פּיאָטר אָנגעקומען קיין פּעטערבורג און יעליזאַוועטע האָט איהם וואַרים אויפגענומען.

געזיגט האָט לעסטאָק און דער פראַנצויזישער אַמבאַסאַדאָר דע לאַ שעטאַרדי און נישט בעסטושעוו מיט שובאַלאָוו.

דער פראַנצויזישער אַמבאַסאַדאָר איז איצט געוואָרען אַ שונא שובאַלאָוו'ן, ווייל ער האָט איהם פאַראַכט, און ער האָט איהם אַרומגערינגעלט מיט זיינע שפּיאָנען, וועלכע האָבען געהיט יעדען טריט פון שובאַלאָוו'ן.

און ס'האָט נישט לאַנג געדויערט, ביז די שפּיאָנען האָבען אויסגעפינען, אַז שובאַלאָוו טרעפט זיך מיט אַ דאַמע אין דער געלער הויז אויף יאַמסקאַי.

מעהר האָט דער פראַנצויזישער אַמבאַסאַדאָר נישט געדאַרפט. ער האָט דערזעהן שובאַלאָוו'ס מפּלה. מ'האָט נאָר געדאַרפט לאָזען וויסען יעליזאַוועטאַן וועגען דעם.

און דער קליינער לעסטאָק האָט גענומען אויף זיך די דאָזיגע שליחות.

און איינמאָל איז לעסטאָק געקומען צו דער צאַריצע מיט אַ פערהאָוועטער מינע, ווי זיין שטייגער איז געווען.

— מאַיעסטעט! — האָט ער זיך אָנגערופען — איך מוז אייך עפּעס דערצעהלען, וואָס אייך וועט זיין אומאָנגענעם צו הערען.

— וואָס איז געשעהן, לעסטאָק?

— איך וויל אַרונטעררייסען די מאַסקע פון אַ פאַלשען מענשען, פון אַ שווינדלער, פון אַ פערברעכער, וואָס האָט פערדינט די שווערסטע שטראָף! — האָט לעסטאָק אויסגעשריגען.

יעליזאַוועטע האָט אַ שמייכעל געטון.

— אָ, — האָט זי זיך אָנגערופען — פון אייער געשריי שפּיר איך זיך אָן, אַז איהר זענט געקומען מיט רכילות אויף אייגעם פון מיינע פריינד. לאָזט צורוה די אינטריגעס, לעסטאָק!

— אינטריגעס? אָ, מאַיעסטעט, איך בין געקומען מיט בעווייזען.

— מיט בעווייזען? וואָס איז? רעדט!

— איהר מוזט מיר אָבער, מאַיעסטעט, פריהער אייער וואָרט געבען, צו בלייבען רוהיג און מיך נישט אַרויסגעבען.

— איהר האָט מיין וואָרט — האָט די צאַריצע זיך אָנגערופען — איצט דערציילט. ווער פון אייער געגנער איז דער פערברעכער — בעסטושעוו?

— ניין, שובאַלאָוו.

— וואָס? שובאַלאָוו איז אַ פערברעכער, און אַ שווינדלער?

— איך וועל אייך נאָר איבערגעבען די פאַקטען און איהר, מאַיעסטעט, וועט זיך אַליין איבערצייגען.

יעליזאַוועטע איז געוואָרען אומרוהיג.

— איהר מיינט דאָך נישט ערנסט, אַז שובאַלאָוו איז פאַלש צו מיר?

— נישט צו דער צאַריצע, נאָר צו יעליזאַוועטע דער פרוי — האָט לעסטאָק געענטפערט.

— וואָס? — האָט יעליזאַוועטע אַ געשריי געטון און איהרע אויגען האָבען זיך אָנגעצונדען.

— שובאַלאָוו טרעפט זיך זינד אַ געוויסער צייט מיט אַ דאַמע, האָט מיט איהר אינטימע בעציהונגען...

יעליזאַוועטע איז רויט און בלייך געוואָרען. דערנאָך האָט זי אַ טופּע געטון מיט'ן פוס.

— שווייגט! — האָט זי אַ געשריי געטון — איהר זענט אַ ליגנער!

— מאַיעסטעט, מיט מיין קאָפּ בין איך גרייט צו בעצאָהלען פאַר'ן מינדעסטען ליגען, וואָס איך וועל אייך זאָגען.

— ווער איז די דאַמע?

— דאָס קען מען נישט אויסגעפינען.

— אָבער איהר ווייסט דאָך, וואו זיי טרעפען זיך.

— געוויס, אין אַ גוט בעקאַנטער הויז אויף דער יאַמסקאַי, וואו פאַרליעך קומען זיך צונויף...

— און מיינע מיניסטאָרען דולדען אַזעלכע הייזער? איז די פּאָליציי בלינד, גיט זי אַזוי אַכטונג אויף דער מאָראַל אין מיין רעזידענץ? — האָט יעליזאַוועטע אַ פּאַטש געטון; אין די הענד און גענומען לויפען אַהין און צוריק מיט צופלאַמטע באַקען. דערנאָך האָט זי גענומען טופּען מיט די פיס און זיך אויסגעשריען: מיט אַן אַנדער פרוי, מיט אַן אַנדער פרוי, מיינער אַ געליבטער! שיקט גלייך נאָך איהם, גלייך, איך וויל איהם זעהן!

און אין אַ ווילע אַרום, ווען דער אָבער פּאָליציי-מייסטער איז פאַר איהר געשטאַנען, אַן אַלטער גענעראַל מיט שטרענגע גרויסע וואָנצעס, און האָט געהאַלטען זיין האַנד ביים דאַשעק פון זיין מיליטערישער היטעל, האָט זי אַ פרעג געטון:

— וואָס הערט זיך ביי דיר אין שטאָט?

האָט ער זיך פאַר איהר שוין דערשראָקען און אַרויסגעמורמעלט:

— אַלצדינג איז רוהיג, מאַיעסטעט.

— און וועגען מאָראַל?

— דאָס פאָלק געהט אין קלויסטער און בעט גאָט, מאַיעסטעט.

— און אין זינדיגע פלעצער געהט דאָס פאָלק?

— איך ווייס נישט דערפון, מאַיעסטעט!

— ביסט בלינד, באַלוואַן?

— ניין, מאַיעסטעט.

— דו האָסט ביידע אויגען און זעהסט נישט? דאָס הייסט, דו ווילסט נישט זעהן, דו טויגעניכטס! — האָט יעליזאַוועטע אַ געשריי געטון, ווי אַ ווילדע, געכאַפּט אַ בייטש פון אַ דערבייאיגען שטוהל און מיט איהם גענומען האַקען איבערן אַלטען פּאָליציימייסטער און געשריגען דערביי:

— איך האָב דיר פאַר נישט אַכטונג געבען אויף מאָראַל! פאַר האָבען אויגען און נישט זעהן און נישט קוקען.

(פאָרטזעצונג קומט)

CASINO

היינט רעוועלאציאנס=פרעמיערע

פון דער מעכטיגער עפאפעיע וועגן בלוטענדען יודישען הארץ

פאטערס און קינדער

דער פאן פון דעם בילד איז דער אייביגער טראגישער קאמף פון צוויי וועלטען: דעם אלטען און נייעם יודישען דור.

די הויפט ראלע פון „שמעון לעווי״ שפילט אין דעם דאזיגען פילם דער פענאמענאלסטער יודישער ארטיסט פון בערימטען דייטש רהיינהארדט-טעאטער, דער גרויסער

רודאלף שילדקרויט,

וועמענס שפילען ס'איז בכוח צו ריהרען אפילו דאס פארהארטעוועסטע מענשליכע הארץ.

די טראגעדיע פון די יוד. עמיגראנטען אין ניו יארק / וואר איז געראכט? די עלטערן, צי די קינדער / מכלכ'גע דראמע פון דער היינטיגער יוד. פאמיליע

אינקאסענטען

ווערען געזוכט אין פעראיין

„לינת החולים״

פאלודניאווא 19. 575

קינדער=היים

געפיהרט לויט'ן סיסטעם פון פראפ. מענטעסארי, ספעציעל אויף דעם צוועק אויפגעבויטע זאלען אונטער דער לייטונג פון פרל. האפלאן,

וואלטשאנסקא 23, טעל. 14-27.

די למודים קומען שוין פאר אין נייעם לאקאל.

פון 8 טען ד. ח. ווערען געעפענט נאכמיטאג-גרופען. 577

עס ווערען אנגענומען קינדער פון 3 יאהר אן.

אל גאנץ לאדז ווייסען, אז דאס

מעבעל-געשעפט

פון פלאקאוויטש און רעכט

145 פעטריקאווער 145 אין הויף

האט זיך פערגרעסערט און בעזיצט אויף לאגער אגר. אויסוואל פון שלאף-צימער, עס-צימער, ביורא-איינריכטונג, קיכע-מעבעל, ווי אויך ענצעל-געגענשטענדע אלעס פון אייגענע אויסארבייטונג

בעמערקונג: מיר קויפען אויך גענוצט מעבעל און צאהלען די העכסטע פרייזען. 387

פאר באר! אויף וועקסעל!

וויכטיגע נייהייט

פעלצווארען

אויף ראטעס

מענער און דאמען פעלצען אויך איינגעלייגטע פוטערלעך און גרויסען אויסוואהל

— — צו בעקומען ביי — —

I. SZWARCMAN

41 NARUTOWICZA 41 866

ס'ווערט אויך אנגענומען אלע ארט רעפעראטורען.

ערשטקלאסיגער שניידער=אטעליער

Ch. MILNER

ŁÓDŹ, CEGIELNIANA 64

נעהמט אן אלערליי ארבייטען, וואס האט א שייכות מיט'ן שניידער-פאך. 580

מיט 25% ביליגער!

קויפט מען נור ביי מיר אלער ארט סיסטעמען ערשקל. שרייב- און רעכען-מאשינען, נייע ווי אויך געלעגענהייטליכע. ס'ווערען אויך געקויפט און אויסגעטוישט אלטע מאשינען, מאשמעס, קאלקע און אלע אנדערע מאשין צוראטען. :—: ס'ווערט אויסגעליערנט מאשין-שרייבען.

רעפעראציע-ווארשטאט פאר אלע סיסטעמען

ADOLF GOLDBERG אנדזשעיא 1 .1 שטאק טעלעפאן 37-54

בעקאנטמאכונג.

די בעוו. פירמע ח. לאזניק האט געעפענט א פראנט-

מעבעל-געשעפט

אויף נאוראנסקא (דלוגא) 44, טראמוואי 6 און 8

קויפט פערשידענע מעבעל, דיוואנעס, פעלצען, אנציגער, ניי-מאשינען א.ז.וו צאהלט די העכסטע פרייזען

בעמערקונג: אין געשעפט איז שטענדיג אויף לאגער פערשידענע מעבעל אין גוטען צושטאנד פריוואטוויזיג צו פערקויפען. (פריוואט-וואוינונג בענעדיקטא 28).

וויכטיג פאר שטרימפ און טריקא-

טאוש-פאבריקאנטען

פון לאדז און פראווינץ!

איך נעהם אן פערשידענע רענדער צו מאכען פון אלע נומערן גרייסען № 84, 96, 100, 112, 116, 120, ווי אויך פאטענט-לענגען 136, 144, 156 1974

מיט אכטונג ש. מארגענשטערן, קאמיענא 3

לונגען-קראנקהייטען!

רעקאמענדירט דורך די ה"ה דאקטוירים

Balsam Thlocolan Aqe

ביי סוכאטעס, בראנכיט, הוסט פערלייכטערט ביי פלעגמא, פערשטארקט דעם ארגאניזם און דעם זעלבסטגעפיהל פון קראנקען, פערגרעסערט די וואג פון קערפער. **„Balsám Thlocolán Aqe"**. פערקויפען אפטייקען. פערלאנגט נור אין אריגינעלער פאקונג פון דער אפטייק 1468

A.Gąsecki w Warszawie, ul. Leszno 41

Dr. Adam GROSGLIK

Aleje Kościuszki 27, tel. 51-78

הויט און ווענערישע קראנקהייטען.

רענטגען און ליכט-הייל אינסטיטוט.

נעהמט אן פון 4 ביז 7 אין אווענט. 111

צופערקויפן

א עלעקטרישער הענגעל-לאמפ און א'עס-צימער ווי אויך א מענער-פאלטא מיט א רייכמיגען פאקן-קראגען, זעהר ווייניג גענוצט. 576

פעטריקויער 175, וו 9

Dr. Goldman

powrócił.

AL. KOŚCIUSZKI 38, tel. 82.

1 שטוב

און א קוך, געאייגנעט אויף א געשעפט אדער לא-גער, אפצוגעבען צו ער-פאהרען פעטריק. 33, (אין 2-טען הויף, פארטער)

ד"ר י. שעפס

געבורטהעלפער און פרויען-ארצט

איבערגעצויגען אויף וואלטשאנסקא 36

שפרעכשטונדען פון 4½ ביז 7 אווענד. 287

רעטשניצע פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

און ערצטליך-רענטגענאלאגישער קאבינעט

זגיערסקא 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראכאוויטשקי	נאז, האלז, אויערן קר.	3-2 11-10 $7^1/_2-6^1/_2$
ד"ר רוזשאנער	הויט- און געשלעכט-קר.	11-10 2-1
ד"ר גאלדשטיין-פאלאק	אויגען-קראנקהייטען	8-7 2-1
ד"ר יוסטמאן	נערווען-קראנקהייטען	2-12
ד"ר ראזענצווייג	קינדער-קראנקהייטען	5-4 12-10
ד"ר פאפירני	פרויען- און געבורטס-הילף	6-5 1-$11^1/_2$
ד"ר קאנטאר	כירורגישע-קר. נקהייטען	2-1.ז 4-3
ד"ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען-קר.	$7-5^1/_2$ 1-11
ד"ר שטופעל	רענטגען	12-10 6-4
א.גראדזענטשיק	צאהן-ארצט	7-3
נ. ראזעס	צאהן-ארצט	2-9

צאהן-פאן-הייל, בעליכטונגען, קווארצען, טאמפען, א.א.וו.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען

רענטגען-אינסטיטוט

היילונג פון הויט-קראנקהייטען פון קאפ (פארך) מיט רענטגענשטראהלען, פאר בעשטראהלונג און דורכלייכטונגען, קהארץ-לאמפע, דיאטערמיע, לעקטריזאציע, אלע מעגליכע אנאליזען. א קורס פאר פעלטשער.

אימפונגען געגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכמ.

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.

חיזוק אין דר שבת.

הייל-פעדאגאגישע קורסען

פאר שוואכבעפעהיגטע און שווערערציהבארע קינדער. שפראכשטערונגען (שטאמלען, טויבשטומהייט)

Dr. med. A. SZMIRGELD

נערווען-ארצט.

עלעקטריזאציעס, ליכטהייל-אפאראטען.

CEGIELNIANA 6, tel. 51-89

עמפפאנגט פון 5—7 אווענד.

Dr. med. A. MAZUR

נארוטאוויטשא (דזיעלנא) 44, טעל. 22-44

נאז, אויערן און האלז-קראנקהייטען שטימע און שפראך-פעהלערן (שטאמלען א.א.וו.

נעהמט אן פון 12-2 און פון 6³⁰-8 אווענד. 802

רעטשניצע פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

בזשעזשינער 11, טעל. 37-63

אפען פון 9 פריה ביז 7 אווענד

ד"ר וואלינסקי	נאז, האלז, אויערן-קר.	4—3
ד"ר שרשנער	קינדער-קראנקהייטען	12-9 5.30-4
ד"ר שיפמאן	אינערליכע קראנקה.	12-10 6.30-5
ד"ר לוביטש	הויט- און געשלעכטס קר.	2-12
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר	3-1
ד"ר גאלדבלאט	אויגען-קראנקהייטען	2-12.30
ד"ר עליאסבערג	כירורגישע קראנקה.	1 ,2 /1
ד"ר בערגמאן	פרויען און געבורטס-הילף	4 3

פאקען-שפריצונג, שפר ד-שטערונגען ווי שטאמלען א.ז.וו. פאקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראהלונג און-שפריצונגען, מאסאזשען, עלעקטריזאציע, אפעראציעס. אויך פערלענג — וויזיטען אין שטאט. — אין לאבאראטאריום ווערען אנגענומען אלע ארט אנאליזען, ווי אוי-פלעגמא און בלוט. 2120

אימפונגען געגען שקארלאטין.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען א

דענטיסטישער קאבינעט

עס נעהמען אן:

ד"ר זילבערשטיין	צאהן-ארצט	9—2 נ'מ.
ד"ר לאזשינסקא שטאראפאלסקא	צאהן-ארצט	7.30-3

קינסטליכע ציין, קראנען, פלאמבען א.ז.וו.
די לעטשניצע איז אויך מיטוואך זונטאג.

אבאנאמענטס-פרייז:

אין לאדז: א חודש 4.00 זלאטעס. אויף דער פראווינץ: א חודש — 6 זלאטעס. און אויסלאנד מיט 50 פראצענט טייערער.—פארן אינהאלט און טערמין פון די אנאנסען איז די רעדאקציע נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען ביי טאג און ביי נאכט.

אנאנסען-פרייז:

פאר א מיל. מעטער שורה ... פארן טעקסט 15 גראשען, פרייטאג 20 גראשען, אין טעקסט 20 גר. פרייטאג 30 גראשען. נאכ'ן טעקסט 10 גר. פרייטאג 15 גראשען. — פאר אויסלענדישע אנאנסען 100 פראצ. טייערער. אויסער דער שטאט — 50 פראצ. טייערער. —

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brustowski i D. Silberberg.
Czcionkami i druk.: „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman